

Socialutskottets betänkande 2018/19:SoU18

Reglering av alkoglass m.fl. produkter

Sammanfattning

Utskottet ställer sig, med en mindre ändring av redaktionell karaktär, bakom regeringens förslag om ändringar i bl.a. alkohollagen, lagen om vård av missbrukare i vissa fall, lagen om psykiatrisk tvångsvård, smittskyddslagen, radio- och tv-lagen samt järnvägslagen.

De lagändringar som utskottet tillstyrker innebär bl.a. att det införs en ny definition av vissa alkoholhaltiga preparat, ”alkoholhaltiga preparat som ur konsumtionssynpunkt är att jämställa med alkoholdrycker eller annars kan antas användas som berusningsmedel”. Dessa preparat ska benämnas ”alkoholdrycksliknande preparat” och så långt det är möjligt regleras på samma sätt som alkoholdrycker. Regleringen omfattar bl.a. försäljning, partihandel, marknadsföring, servering och tillsyn. Lagändringarna innebär även bl.a. att de straffbestämmelser i alkohollagen som gäller för alkoholhaltiga drycker i fråga om olovlig försäljning, olovligt innehav, olovligt anskaffande och olovlig hantering också ska avse alkoholdrycksliknande preparat. Vidare delar utskottet regeringens bedömning att Systembolagets försöksverksamhet med hemleveranser bör avslutas och i stället införas som en del av Systembolagets ordinarie verksamhet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2019. Ändringarna i radio- och tv-lagen föreslås dock träda i kraft den 2 juli 2019.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I betänkandet finns en reservation (M).

Behandlade förslag

Proposition 2018/19:59 Reglering av alkoglass m.fl. produkter.

Två yrkanden i en följdmotion.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Propositionens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden.....	7
Reglering av alkoglass m.fl. produkter.....	7
Reservation	16
Vissa frågor om reglering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat, punkt 2 (M).....	16
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	17
Propositionen	17
Följdmotionen	18
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	19

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i alkohollagen (2010:1622),
  2. lag om ändring i lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott,
  3. lag om ändring i lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m.,
  4. lag om ändring i lagen (1980:578) om ordningsvakter,
  5. lag om ändring i lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg,
  6. lag om ändring i ordningslagen (1993:1617),
  7. lag om ändring i sjölagen (1994:1009),
  8. lag om ändring i järnvägslagen (2004:519) med den ändringen att orden "eller preparat" ska införas i 10 kap. 6 § före "i strid med",
  9. lag om ändring i luftfartslagen (2010:500),
  10. lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696),
  11. lag om ändring i narkotikastrafflagen (1968:64),
  12. lag om ändring i lagen (1985:12) om kontroll av berusningsmedel på sjukhus,
  13. lag om ändring i lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall,
  14. lag om ändring i lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga,
  15. lag om ändring i lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård,
  16. lag om ändring i lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel,
  17. lag om ändring i lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor,
  18. lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168).
- Därmed bifaller riksdagen proposition 2018/19:59 punkterna 1–18.

2. Vissa frågor om reglering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat

Riksdagen avslår motion

2018/19:3064 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1 och 2.

Reservation (M)

Stockholm den 16 maj 2019

På socialutskottets vägnar

Acko Ankarberg Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Acko Ankarberg Johansson (KD), Camilla Waltersson Grönvall (M), Ann-Christin Ahlberg (S), Johan Hultberg (M), Mikael Dahlqvist (S), Karin Rågsjö (V), Ulrika Heindorff (M), Dag Larsson (S), Lina Nordquist (L), Christina Östberg (SD), Pernilla Ståhlhammar (MP), Michael Anefur (KD), Mats Wiking (S), Clara Aranda (SD), Sofia Nilsson (C), Ann-Christine From Utterstedt (SD) och Lena Emilsson (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2018/19:59 Reglering av alkoglass m.fl. produkter.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Utskottet noterar att smittskyddslagen i regeringens förslag till riksdagsbeslut punkt 18 har ett felaktigt SFS-nummer. Det korrekta SFS-numret återges i utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Lagförslagen har granskats av Lagrådet.

En motion har väckts med anledning av propositionen. Förslagen i motionen finns i bilaga 1.

Vid sammanträdet den 10 april 2019 lämnade statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, med medarbetare information om Europeiska kommissionens yttrande om reglering av alkoglass m.fl. produkter.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lämnar regeringen förslag till vissa ändringar i alkohollagen (2010:1622). Enligt förslagen införs en ny definition av vissa alkoholhaltiga preparat: ”alkoholhaltiga preparat som ur konsumtionssynpunkt är att jämställa med alkoholdrycker eller annars kan antas användas som berusningsmedel”. Dessa preparat ska benämnas ”alkoholdrycksliknande preparat” och så långt det är möjligt regleras på samma sätt som alkoholdrycker. Regleringen omfattar bl.a. försäljning, partihandel, marknadsföring, servering och tillsyn. Systembolaget ska anförtros försäljningen av de alkoholdrycksliknande preparaten. För att de alkoholdrycksliknande preparaten ska regleras på liknande sätt som alkoholdrycker vid marknadsföring i radio och tv lämnas förslag till ändringar i radio- och tv-lagen (2010:696).

I propositionen föreslås även att de straffbestämmelser i alkohollagen som gäller för alkoholhaltiga drycker i fråga om olovlig försäljning, olovligt innehav, olovligt anskaffande och olovlig hantering också ska avse alkoholdrycksliknande preparat. Även i fråga om övriga lagar såsom lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott, lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg, sjölagen (1994:1009), järnvägslagen (2004:519), luftfartslagen (2010:500) och ordningslagen (1993:1617) ska ändringar göras i straffbestämmelserna på motsvarande sätt. De bestämmelser som avser förverkande av alkoholdrycker i såväl alkohollagen som den särskilda lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m. samt i övriga lagar som redogjorts för ovan ska omfatta även alkoholdrycksliknande preparat.

Vidare föreslås att författningsrubriken till lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m. ersätts med lagen om förverkande av alkohol m.m. och att följdändringar görs i elva lagar som har hänvisningar till nämnda lag.

I propositionen görs även bedömningen att Systembolagets försöksverksamhet med hemleveranser bör avslutas och systemet införas som en del av Systembolagets ordinarie verksamhet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2019. Ändringarna i radio- och tv-lagen föreslås dock träda i kraft den 2 juli 2019.

Utskottets överväganden

Reglering av alkoglass m.fl. produkter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag med en mindre ändring av redaktionell karaktär och avslår motionsyrkanden om regleringen av alkoholhalten i alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat samt om regler och förhållningssätt vid introduktion av nya produkter på marknaden.

Jämför reservationen (M).

Propositionen

Alkoholhaltiga preparat på den svenska och internationella marknaden

Alkoholhaltigt preparat är inte något enhetligt begrepp, utan betecknar en produkt med en alkoholhalt som överstiger 2,25 volymprocent och som inte är teknisk sprit, en alkoholdryck eller ett läkemedel enligt de definitioner som finns för dessa produkter. Med utgångspunkt i de produkter som redan nu finns på den svenska marknaden samt de som lanserats i andra länder och därmed kan komma att introduceras även i Sverige menar regeringen att alkoholhaltiga preparat kan delas in i tre olika kategorier.

Den första kategorin omfattar alkoholhaltiga preparat som inte är avsedda att förtäras. Bland annat kan nämnas parfym, vissa färger, förtunningar, rengöringsmedel, kosmetika och köldbärare för kylanläggningar. Vidare förekommer olika brännvätskor och bilvårdsmedel samt etanolhaltiga drivmedel som E85. Dessa typer av preparat berörs inte ytterligare i denna proposition.

Den andra kategorin av produkter omfattar alkoholhaltiga preparat avsedda att förtäras, vilka faller in under definitionen i alkohollagen, och där försäljningen såvitt känt inte har orsakat vare sig folkhälso- eller andra problem och där det inte finns skäl att förvänta sig en sådan utveckling. Bland dessa finns produkter som är avsedda för livsmedelsindustrin, såsom essenser (aromer) av olika slag, liksom alkoholhaltiga produkter som är avsedda att säljas till konsument.

Regeringen anför att det pågår en produktutveckling och att nya eller förändrade produkter har lanserats i Sverige och internationellt. I Sverige lanserades för ett antal år sedan en isglass med en alkoholhalt på ca 5 volymprocent. Produkten såldes i dagligvaruhandeln. Systembolaget har även fått förfrågningar om att sälja gelatiniserade produkter men då sagt nej med motiveringen att Systembolaget endast säljer alkoholdrycker och inte gelatin

med sprit. Denna produkt har dock, såvitt känt, inte lanserats i dagligvaruhandeln i Sverige.

Båda dessa produkter, som kan hänföras till en tredje kategori, faller in under definitionen av alkoholhaltiga preparat i alkohollagen, men till skillnad från produkterna i kategori två kan dessa i allt väsentligt jämföras med alkoholdrycker och har en alkoholhalt som gör det möjligt att förtäring leder till berusning. Det finns även andra produkter som kan hänföras till kategori tre, vilka dock ännu, såvitt känt, inte har lanserats i Sverige. Ett exempel på en sådan produkt är Liquor Whipped, dvs. grädde som blandats med alkoholhaltig dryck och har en alkoholhalt på 14 volymprocent. Andra exempel är oliver förstärkta med alkohol där varje oliv enligt tillverkaren har en alkoholhalt motsvarande en ”shot”, sannolikt ca 2,5 cl spritdryck, och gelégodis i olika varianter med smak av exempelvis whisky med en alkoholhalt på 6,4 volymprocent. Andra exempel är alkohol i pulverform som även kan pressas till tabletter. Dessa produkter kan ha en alkoholstyrka på upp till 96 volymprocent.

Reglering av alkoholhaltiga preparat

Definition m.m.

I propositionen gör regeringen bedömningen att den typ av alkoholhaltiga preparat som är avsedda att förtäras, och som i allt väsentligt kan jämföras med alkoholdrycker eller annars kan antas användas som berusningsmedel, kräver en reglering som går utöver den som redan finns i alkohollagen. Det krävs därför en ny definition av dessa preparat för att skilja dem från de övriga som inryms i definitionen i 1 kap. 10 § alkohollagen.

De preparat som faller in under den nya definitionen bör så långt det är möjligt regleras på samma sätt som alkoholdrycker. När det gäller övriga alkoholhaltiga preparat avsedda att förtäras där en fortsatt – i princip fri – handel är problematisk är dagens definition fortsatt lämplig och tillräcklig.

Regeringen föreslår att den nya termen ”alkoholdrycksliknande preparat” ska föras in i alkohollagen. Med alkoholdrycksliknande preparat avses alkoholhaltiga preparat som ur konsumtionssynpunkt är att jämföras med alkoholdrycker eller annars kan antas användas som berusningsmedel. Den nya definitionen ska framgå av en ny bestämmelse, 1 kap. 10 a §, i alkohollagen.

Det första ledet i definitionen syftar till att fånga upp produkter som uppvisar stora likheter med alkoholdrycker, som t.ex. alkoholhaltig isglass eller slush, vilka kan sägas motsvara en fryst drink, eller olika typer av jello-shots. Det kan även vara fråga om produkter som snarast har karaktären av någon typ av alkoholhaltigt tilltugg som t.ex. gelégodis eller oliver med hög alkoholhalt.

Det andra ledet i definitionen syftar till att fånga upp produkter som innebär att konsumenten kan berusa sig på samma sätt som med alkoholdrycker. Avsikten är inte att alla produkter med ett alkoholinnehåll över 2,25 volymprocent ska innefattas i definitionen utan det måste göras en helhetsbedömning

utifrån vilken typ av produkt det är, produktens användningsområde, förväntade konsumtionsmönster, produktens övriga innehåll etc. En utgångspunkt kan enligt regeringen vara när det blir möjligt, och om det framstår som troligt, att någon kan "äta sig berusad". I sammanhanget bör även barns särskilda sårbarhet beaktas.

För att ytterligare försöka urskilja karaktärsdrag hos alkoholhaltiga preparat som bör omfattas av den nya definitionen föreslår regeringen att det i lagtext också ska uppställas kriterier som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om en produkt faller in i den aktuella kategorin eller inte. Kriterierna, som inte är uttömmande uppräknade i bestämmelsen, utgår från egenskaper hos de alkoholhaltiga preparat som är kända på marknaden i dag och som ur konsumtionssynpunkt kan jämföras med alkoholdrycker eller annars kan antas användas som berusningsmedel. De preciserade kriterierna har betydelse för båda leden i den generella definitionen – både om preparatet kan jämföras med alkoholdrycker och om preparatet kan användas som berusningsmedel.

Kriterierna föreslås framgå av ett andra stycke i den nya bestämmelsen 1 kap. 10 a § alkohollagen och är

1. preparatets sammansättning och smak
2. om preparatet genom upptining, kylning, avskiljning av beståndsdelar eller tillförsel av vätska går att omvandla till en alkoholdryck eller
3. hur preparatet marknadsförs.

En importör eller tillverkare som är tveksam till om ett nytt alkoholhaltigt preparat kan säljas i livsmedelsbutiker eller inte kan vända sig till Systembolaget och rådgöra med bolaget, alternativt ansöka om att bolaget ska ta in preparatet i sitt sortiment.

Regeringen anser även att Folkhälsomyndigheten i sin roll som tillsynsmyndighet på alkoholorrådet bör ha till uppgift att ge vägledning om vilka alkoholhaltiga preparat som ur konsumtionssynpunkt är att jämföras med alkoholdrycker eller som annars kan antas komma att användas som berusningsmedel. Myndighetens instruktion kan behöva ses över i denna del.

Vidare anser regeringen att alkoholhaltiga preparat som ur konsumtionssynpunkt är att jämföras med alkoholdrycker eller annars kan antas användas som berusningsmedel, dvs. sådana produkter som faller in under den nya föreslagna definitionen i 1 kap. 10 a § alkohollagen, ska regleras på ett sätt som är analogt med dagens reglering av alkoholdrycker. För att uppnå en sådan ordning föreslår regeringen att ett nytt andra stycke införs i 1 kap. 1 § alkohollagen där det framgår att lagen även gäller marknadsföring, införsel, import och handel med alkoholdryckslikande preparat. Med detta tillägg läggs grunden för att åstadkomma en reglering analog med den som gäller för alkoholdrycker. Det innebär i stora drag att det även i fortsättningen blir tillåtet att utan krav på anmälan eller tillstånd sälja alkoholhaltig glass och andra preparat som innehåller upp till 2,25 volymprocent alkohol i vanlig dagligvaruhandel. Dessa preparat är inte att anse som alkoholhaltiga preparat (1 kap. 10 § första stycket). Försäljning av alkoholhaltiga preparat som faller

in under den nya definitionen kan endast ske på Systembolaget. Servering av de alkoholdrycksliknande preparaten kan endast ske på restauranger med serveringstillstånd.

Vissa bestämmelser som i dag gäller för de alkoholhaltiga preparaten ska inte tillämpas på de alkoholdrycksliknande preparaten. I 1 kap. 10 a § alkohollagen införs ett tredje stycke där det föreskrivs att bestämmelserna i 6 kap. 6–9 §§ och 10 § 3 inte ska vara tillämpliga på de alkoholdrycksliknande preparaten.

Allmänna bestämmelser om försäljning, partihandel, detaljhandel m.m.

I propositionen föreslår regeringen att de allmänna bestämmelserna om försäljning som anges i 3 kap. alkohollagen ska omfatta handeln med alkoholdrycksliknande preparat.

När det särskilt gäller åldersgränsen innebär regeringens förslag att alkoholdrycksliknande preparat inte får säljas eller annars lämnas ut till den som inte har fyllt 20 år (3 kap. 7 § alkohollagen). Åldersgränsen kommer att gälla på Systembolaget. I dagligvaruhandeln blir det enligt regeringens förslag inte aktuellt med någon åldersgräns eftersom de preparat som faller in under den nya definitionen endast får säljas via Systembolaget. En åldersgräns på 18 år införs vid servering genom en ändring i 3 kap. 7 § andra stycket.

Vidare föreslås att bestämmelserna i 4 kap. 1 och 3 §§ alkohollagen ändras så att partihandel med skattepliktiga alkoholdrycksliknande preparat regleras på samma sätt som för alkoholdrycker. Regeringen föreslår även att privatinförsel av de alkoholdrycksliknande preparaten ska regleras på samma sätt som för alkoholdrycker. Regeringen föreslår även att alkohollagens reglering av servering i 8 kap. alkohollagen ska omfatta de alkoholdrycksliknande preparaten.

Som framgår ovan ska Systembolaget enligt regeringens förslag anförtros försäljningen av de alkoholdrycksliknande preparaten. En sådan ordning uppnås genom ändring i 5 kap. alkohollagen. Regeringen bedömer att avtalet mellan staten och Systembolaget liksom förordningen med instruktion för Alkoholsortimentsnämnden bör ses över och om så krävs ändras så att de även omfattar dessa preparat.

Regeringen anför att ett statligt handelsmonopol hela tiden måste leva upp till kraven på icke-diskriminering. Det svenska detaljhandelsmonopolet för alkoholdrycker övervakas också i enlighet med överenskommelsen vid Sveriges anslutning till EU, och Konkurrensverket utövar tillsyn över detaljhandelsmonopolet när det gäller dess icke-diskriminerande funktionssätt och rapporterar till Europeiska kommissionen två gånger om året. Systembolaget har utarbetat en sortimentsmodell som kontinuerligt utvärderas och justeras. Regeringen kan konstatera att Systembolagets sortimentsmodeller har varierat över tid men inte vid något tillfälle har ansetts strida mot artikel 37.1 i EUF-fördraget. Systembolaget har således lång erfarenhet av att utarbeta och tillämpa en icke-diskriminerande sortimentsmodell för alkoholdrycker som uppfyller de höga krav som uppställs i praxis. Regeringen

bedömer därför att bolaget har den kunskap och erfarenhet som krävs för att utarbeta en motsvarande modell för de alkoholdrycksliknande preparat som enligt det aktuella förslaget ska omfattas av Systembolagets ensamrätt.

Alkoholhaltiga preparat som kan innebära särskilda hälsorisker

Regeringen föreslår att villkoret för att en vara ska ha färdigställts för slutlig användning för att kunna utgöra ett alkoholhaltigt preparat tas bort ur 1 kap. 10 § alkohollagen.

Regeringen kan konstatera att det är osäkert om produkter som t.ex. alkoholhaltigt pulver och alkoholhaltiga tablettor omfattas av definitionen av alkoholhaltigt preparat i nuvarande 1 kap. 10 § alkohollagen på grund av villkoret att det ska vara en ”vara som färdigställts för slutlig användning”. Alkoholhaltigt pulver ska normalt tillsättas vätska före förtäring för att det ska bli en alkoholhaltig dryck, vilket görs i konsumentledet. Även om det inte går att fastställa med säkerhet finns det därmed vissa skäl som talar för att pulvret inte är färdigställt för slutlig användning. Alkoholhaltiga tablettor som är avsedda att förtäras genom att intas direkt av konsumenten skulle möjligen vara att anse som färdigställda för slutlig användning. Om alkoholhaltigt pulver dyker upp på den svenska marknaden är det troligt att denna osäkerhet kommer att leda till stora tillämpningssvårigheter. Det finns en risk att produkten får säljas helt fritt.

Genom att ta bort ovannämnda rekvisit i bestämmelsen kommer alkoholhaltigt pulver, tablettor och andra liknande produkter att ingå i begreppet alkoholhaltigt preparat enligt nuvarande definition.

När alkoholhalten på alkoholhaltigt pulver fastställs bör det enligt regeringens mening vara halten i pulvret som är avgörande, inte vad det blir för alkoholhalt vid framställande av dryck efter det att konsumenten fått tillgång till pulvret.

Vidare föreslås i propositionen att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om handel med teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat som behövs till skydd för liv eller hälsa.

Marknadsföringsfrågor

Regeringen gör bedömningen att de regler om marknadsföring som ska gälla alkoholdrycksliknande preparat bör utgå från samma skyddsbehov som gäller för alkoholdrycker och bör arbetas in i redan existerande bestämmelser om marknadsföring av alkoholdrycker i 7 kap. alkohollagen.

Regeringen föreslår att det särskilda måttfullhetskravet för marknadsföring av alkoholdrycker även ska avse alkoholdrycksliknande preparat. Regeringen föreslår vidare att de regler i alkohollagen som begränsar marknadsföring gentemot barn och unga även ska avse alkoholdrycksliknande preparat.

När det gäller marknadsföring i radio och tv föreslår regeringen att förbud mot kommersiella annonser i tv-sändningar, beställ-tv, radiosändningar samt

satellitsändningar som gäller alkoholdrycker även ska gälla för de alkoholdrycksliknande preparaten. Program i ljudradiosändning, tv-sändning, sökbar text-tv eller i beställ-tv ska inte få sponsras av någon vars huvudsakliga verksamhet är att tillverka eller sälja alkoholdrycksliknande preparat.

Slutligen föreslår regeringen att de regler i 7 kap. alkohollagen om varuprover och gåvor, framställning i bild samt informationstext som avser alkoholdrycker även ska omfatta alkoholdrycksliknande preparat.

Organisation för tillsyn

Regeringen gör bedömningen att alkoholdrycksliknande preparat bör regleras på motsvarande sätt som alkoholdrycker i fråga om tillsyn.

Folkhälsomyndigheten bör fortsätta att ha det övergripande tillsynsansvaret, vilket nu även innefattar införsel och import av de alkoholdrycksliknande preparaten samt av partihandel med preparaten enligt 4 kap. 3 § alkohollagen.

Regeringen föreslår vidare att kommunerna och Polismyndigheten ska ha tillsyn över servering av alkoholdrycksliknande preparat.

Straffbestämmelser m.m.

Regeringen föreslår att de straffbestämmelser i alkohollagen som gäller för alkoholdrycker i fråga om olovlig försäljning, olovligt innehav, olovligt anskaffande och olovlig hantering även ska avse alkoholdrycksliknande preparat.

I alkohollagen ändras brottsrubriceringarna olovligt innehav av alkoholdrycker, olovligt anskaffande av alkoholdrycker och olovlig dryckeshantering till olovligt innehav av alkohol, olovligt anskaffande av alkohol respektive olovlig hantering av alkohol.

I fråga om lagen om straff för vissa trafikbrott, lagen om säkerhet vid tunnelbana och spårväg, sjölagen, järnvägslagen och luftfartslagen ska straffbestämmelserna ändras så att den som har framfört en farkost efter att ha intagit alkohol i så stor mängd att alkoholkoncentrationen i blodet eller utandningsluften uppgår till minst föreskrivet värde ska dömas till ansvar.

Vidare läggs de alkoholdrycksliknande preparaten till i vissa bestämmelser i järnvägslagen och ordningslagen eftersom dessa preparat ska regleras på samma sätt som alkoholdrycker.

Bestämmelserna om förverkande av alkoholdrycker i alkohollagen, lagen om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m., ordningslagen och järnvägslagen ska omfatta även alkoholdrycksliknande preparat. Enligt lagen om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m. ska alkohol kunna förverkas i samband med s.k. fylleribrott. Termen alkohol omfattar all form av alkohol oavsett form och volymprocent. Lagen om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m. ska benämnas lagen om förverkande av alkohol m.m.

Följändringar

Eftersom rubriken till lagen om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m. ersätts med lagen om förverkande av alkohol m.m. ändras hänvisningarna till denna lag förutom i alkohollagen, ordningslagen och järnvägslagen även i smittskyddslagen, lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor, lagen om förbud mot vissa dopningsmedel, lagen om psykiatrisk tvångsvård, lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, lagen om vård av missbrukare i vissa fall, lagen om kontroll av berusningsmedel på sjukhus och narkotikastrafflagen.

Beskattningsfrågor

Regeringen bedömer att alkoholen i alkoholdrycksliknande preparat redan omfattas av befintliga regler för alkoholskatt. Regeringen avser att vid behov återkomma i övriga skattefrågor.

Systembolagets hemleveranser

I propositionen anför regeringen att en hörnsten i den svenska alkoholpolitiken är att all detaljhandel med alkoholdrycker ska ske via Systembolaget. Det innebär att Systembolaget behöver anpassa sin verksamhet efter konsumenternas förändrade inköpsmönster – såsom ökad e-handel och utnyttjande av möjligheten till hemleverans – liksom det ökade intresset för småskaliga och närproducerade produkter samt regeringens ambitioner att öka den svenska livsmedelsproduktionen samtidigt som folkhälsoupdraget upprätthålls.

Mot denna bakgrund anser regeringen att Systembolagets försöksverksamhet med hemleveranser bör avslutas och systemet införas som en del av Systembolagets ordinarie verksamhet.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2019. Stadigvarande serveringstillstånd för spritdrycker som har meddelats före ikraftträdandet ska omfatta även alkoholdrycksliknande preparat.

Ändringarna i radio- och tv-lagen ska dock träda i kraft den 2 juli 2019.

Tillkännagivande om tobak

I propositionen Ny lag om tobak och liknande produkter (prop. 2017/18:156) föreslog regeringen en ny lag om tobak och liknande produkter som ersätter tobakslagen (1993:581) och lagen (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Riksdagen behandlade förslagen i propositionen i betänkande 2018/19:SoU3 och tog ställning till dem genom beslut den 12 december 2018 (rskr. 2018/19:61). I propositionen föreslogs bl.a. nya bestämmelser om marknadsföring av tobaksvaror. Riksdagen beslutade dock

att inte anta dessa bestämmelser. Som en följd av detta tog riksdagen bort ett antal bestämmelser från den föreslagna lagen utan att omnumrera lagen.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen vad utskottet anför om att regeringen senast den 19 mars 2019 bör återkomma till riksdagen med lagförslag om marknadsföring av tobaksvaror på internet, omnumreringar i lagtexten och eventuella ytterligare följdändringar (bet. 2018/19:SoU3 punkt 4 c, rskr. 2018/19:61). Enligt utskottet ska det vara tillåtet att visa bilder på tobaksförpackningar på en webbplats för handel på internet, trots att det inte har utfärdats något utgivningsbevis.

I den nu aktuella propositionen anförde regeringen att de formella kraven kring beredning av nya lagförslag innebär att regeringen inte skulle hinna lämna några lagförslag till den 19 mars 2019. Regeringen avser i stället att återkomma till riksdagen om tillkännagivandet. Tillkännagivandet är alltså inte slutbehandlat. När det gäller frågan om marknadsföring av tobaksvaror finns det enligt regeringen anledning att tydliggöra att det även framöver är tillåtet att tillhandahålla tobaksvaror för försäljning på internet. Till följd av riksdagens beslut att behålla tobakslagens reglering av marknadsföring är rättsläget för vad som är tillåten marknadsföring på internet fortfarande oklart. Tills regeringen återkommer om tillkännagivandet får det ankomma på rättstillämpningen att pröva vilken typ av marknadsföring som är tillåten vid internetförsäljning av tobaksvaror.

Motionen

I motion 2018/19:3064 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att Systembolagets detaljhandelsmonopol ska omfatta alkoholdrycker och alkoholhaltiga preparat som är att jämställa med alkoholdrycker eller kan antas användas som berusningsmedel med en alkoholhalt som överstiger 3,5 procent. Produkter som har en alkoholhalt över 3,5 procent ska således enbart få inhandlas av den som har fyllt 20 år, medan motsvarande produkter som innehåller en alkoholhalt upp till 3,5 procent eller lägre ska få inhandlas av den som har fyllt 18 år. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör genomföra en översyn av vilka regler och förhållningssätt som ska gälla för nya produkter som introduceras på marknaden.

Utskottets ställningstagande

Den svenska alkoholpolitikens övergripande mål är att främja folkhälsan. Alkohollagen med tillhörande författningar syftar till att motverka alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar genom att all hantering av alkohol ska vara tydligt reglerad och att handlingar som bryter mot gällande bestämmelser är straffbelagda. Utskottet delar regeringens uppfattning att det för att kunna upprätthålla ett högt förtroende för den svenska alkoholpolitiken

både i befolkningen och EU-rättsligt krävs att lagstiftningen utformas på ett systematiskt och sammanhängande sätt i syfte att uppnå målet.

Utskottet välkomnar därför regeringens lagförslag om reglering av alkoglass m.fl. produkter och anser att riksdagen av de skäl som anges i propositionen bör anta förslagen, dock med en mindre ändring av redaktionell karaktär i förslaget om ändring i järnvägslagen. Denna ändring är av sådan beskaffenhet att Lagrådets granskning skulle sakna betydelse. Utskottet delar även regeringens bedömning att hemleveranser bör införas som en del av Systembolagets ordinarie verksamhet.

När det gäller motionsyrkandet om en varutypsneutral reglering av alkoholhaltiga produkter – dvs. att Systembolagets detaljhandelsmonopol ska omfatta alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat med en alkoholhalt som överstiger 3,5 procent – finner utskottet ingen anledning att föreslå någon åtgärd från riksdagen. Utskottet anser inte heller att något initiativ bör tas i syfte att genomföra en översyn av alkoholmarknaden med inriktning mot att tydliggöra vilka regler och förhållningssätt som ska gälla för nya produkter som introduceras på marknaden. Motion 2018/19:3064 (M) yrkandena 1 och 2 bör avslås.

Reservation

Vissa frågor om reglering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat, punkt 2 (M)

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M) och Ulrika Heindorff (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:3064 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Vi anser att det krävs en reglering av oreglerade alkoholhaltiga preparat såsom alkoglass och alkoholhaltigt pulver som är att jämställa med alkoholhaltiga drycker eller annars kan antas kunna användas som berusningsmedel.

Vi föreslår en varutypsneutral reglering av alkoholhaltiga produkter som är avsedda att förtäras. Det innebär att Systembolagets detaljhandelsmonopol ska omfatta alkoholdrycker och alkoholhaltiga preparat som är att jämställa med alkoholdrycker eller antas kunna användas som berusningsmedel med en alkoholhalt som överstiger 3,5 procent. Produkter som har en alkoholhalt överstigande 3,5 procent ska enbart få inhandlas av den som fyllt 20 år, medan motsvarande produkter som har en alkoholhalt upp till 3,5 procent eller lägre ska få inhandlas av den som har fyllt 18 år. Regeringen bör återkomma med ett förslag i enlighet med detta.

Den svenska alkoholpolitiken är inkonsekvent. Vi anser därför att regeringen bör genomföra en översyn av alkoholmarknaden med inriktning mot att tydliggöra och ta ställning till vilka regler och förhållningssätt som ska gälla för nya produkter som introduceras på marknaden.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2018/19:59 Reglering av alkoglass m.fl. produkter:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i alkohollagen (2010:1622).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1980:578) om ordningsvakter.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg.
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i ordningslagen (1993:1617).
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009).
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i järnvägslagen (2004:519).
9. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500).
10. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696).
11. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i narkotikastrafflagen (1968:64).
12. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1985:12) om kontroll av berusningsmedel på sjukhus.
13. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall.
14. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga.
15. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård.
16. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel.
17. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor.
18. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i smittskyddslagen (2001:168).

Följdmotionen

2018/19:3064 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Systembolagets detaljhandelsmonopol ska omfatta alkoholdrycker och alkoholhaltiga preparat som är att jämställa med alkoholdrycker eller kan antas användas som berusningsmedel med en alkoholhalt som överstiger 3,5 procent och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av vilka regler och förhållningssätt som ska gälla för nya produkter som introduceras på marknaden och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2**Regeringens lagförslag****1 Förslag till lag om ändring i alkohollagen
(2010:1622)**

Häri genom föreskrivs i fråga om alkohollagen (2010:1622)

dels att 1 kap. 1, 2, 10 och 11 §§, 3 kap. 1–3 och 5–11 §§, 4 kap. 1, 3 och 4 §§, 5 kap. 1–4 §§, 6 kap. 8–10 §§, 7 kap. 1–3, 5 och 7 §§, 8 kap. 1, 2, 5–7, 13, 18–21, 23 och 24 §§, 9 kap. 2 och 20 §§, 11 kap. 3, 6, 7, 9 och 11 §§ och 12 kap. 1 och 5 §§ och rubrikerna till 7 och 8 kap. ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 1 kap. 10 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.**1 §**

Denna lag gäller tillverkning, marknadsföring och införsel eller import av alkoholdrycker och handel med sådana varor. Lagen gäller också tillverkning av sprit samt införsel, import, utförsel, export och handel med sprit samt handel med alkoholhaltiga preparat.

Lagen gäller också marknadsföring, införsel, import och handel med alkoholdrycksliknande preparat.

2 §

I denna lag finns bestämmelser om

- tillverkning m.m. (2 kap.),
- allmänna bestämmelser om försäljning (3 kap.),
- partihandel m.m. (4 kap.),
- detaljhandel (5 kap.),
- handel med teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat (6 kap.),
- marknadsföring av alkoholdrycker (7 kap.),
- servering av alkoholdrycker (8 kap.),
- tillsyn m.m. (9 kap.),
- överklagande (10 kap.),
- straffbestämmelser (11 kap.),
- förverkande (12 kap.), och
- register (13 kap.).

10 §¹

Med alkoholhaltigt preparat avses en vara som färdigställts för slutlig användning, som innehåller mer än 2,25 volymprocent alkohol och inte är alkoholdryck eller teknisk sprit och inte heller är sådant läkemedel som omfattas av läkemedelslagen (2015:315).

Med alkoholhaltigt preparat avses en vara som innehåller mer än 2,25 volymprocent alkohol och inte är alkoholdryck eller teknisk sprit och inte heller är sådant läkemedel som omfattas av läkemedelslagen (2015:315).

10 a §

Med ett alkoholdrycksliknande preparat avses ett alkoholhaltigt preparat som ur konsumtionssynpunkt är att jämställa med alkoholdrycker eller annars kan antas användas som berusningsmedel.

Vid bedömningen av om ett alkoholhaltigt preparat uppfyller villkoren i första stycket ska följande särskilt beaktas:

1. preparatets sammansättning och smak,
2. om det genom upptining, kylning, avskiljning av beståndsdelar eller tillförsel av vätska går att omvandla preparatet till en alkoholdryck, eller
3. hur det marknadsförs.

Bestämmelserna i 6 kap. 6–9 §§ och 10 § 3 ska inte tillämpas på alkoholdrycksliknande preparat.

11 §

Med tillverkare avses den som yrkesmässigt tillverkar varor som avses i denna lag.

Försäljning till konsument benämns detaljhandel eller, beträffande alkoholdrycker, om det sker för förtäring på stället, servering. Annan försäljning benämns partihandel.

Försäljning till konsument benämns detaljhandel eller, beträffande alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat, servering om det säljs för intag på stället. Annan försäljning benämns partihandel.

¹ Senaste lydelse 2015:327.

3 kap.

1 §

Alkohol drycker får inte säljas om det inte *föreligger* rätt till det enligt denna lag.

Alkohol drycker *och alkoholdrycksliknande preparat* får inte säljas om det inte *finns* rätt till det enligt denna lag.

2 §

Alkohol drycker som inte får säljas i en butikslokal får inte heller förvaras i sådan lokal eller tillhörande utrymmen.

Alkohol drycker *och alkoholdrycksliknande preparat* som inte får säljas i en butikslokal får inte heller förvaras i *en* sådan lokal eller tillhörande utrymmen.

Med butikslokal avses en lokal där konsumenter kan köpa varor eller tjänster eller hyra varor, dock inte restauranger och andra serveringsställen.

Sådan lokal där provsmakning enligt 8 kap. 7 § andra stycket bedrivs, omfattas inte av förbudet i första stycket.

3 §

Utan hinder av bestämmelserna i denna lag får alkohol drycker serveras till passagerare på järnvägståg i internationell trafik.

Trots bestämmelserna i denna lag får alkohol drycker *och alkoholdrycksliknande preparat* serveras till passagerare på järnvägståg i internationell trafik.

Genom vad som föreskrivs i denna lag inskränks inte den rätt till försäljning som följer av gällande bestämmelser om tullager som har inrättats för förvaring av proviant m.m. eller rätten till försäljning av obeskattade varor i exportbutik.

5 §

Försäljning av alkohol drycker ska skötas på ett sådant sätt att skador i möjligaste mån förhindras.

Försäljning av alkohol drycker *och alkoholdrycksliknande preparat* ska skötas på ett sådant sätt att skador i möjligaste mån förhindras.

Den som tar befattning med försäljning av alkohol drycker ska se till att ordning och nykterhet råder på försäljningsstället.

Den som tar befattning med försäljning av alkohol drycker *och alkoholdrycksliknande preparat* ska se till att ordning och nykterhet råder på försäljningsstället.

6 §

Den som inte har fyllt 20 år eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte bedriva näringsverksamhet som innefattar försäljning av alkohol drycker.

Den som inte har fyllt 20 år eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte bedriva näringsverksamhet som innefattar försäljning av alkohol drycker *eller alkoholdrycksliknande preparat*.

7 §

Alkoholdrycker får inte säljas eller annars lämnas ut till den som inte har fyllt 20 år. Beträffande folköl gäller motsvarande den som inte har fyllt 18 år.

Servering av alkoholdrycker får ske till den som har fyllt 18 år.

Alkoholdrycker *och alkoholdrycksliknande preparat* får inte säljas eller annars lämnas ut till den som inte har fyllt 20 år. Beträffande folköl gäller motsvarande den som inte har fyllt 18 år.

Alkoholdrycker *och alkoholdrycksliknande preparat* får *serveras* till den som har fyllt 18 år.

8 §

Alkoholdrycker får inte lämnas ut till den som är märkbart påverkad av alkohol eller andra berusningsmedel.

Alkoholdrycker får inte lämnas ut om det finns särskild anledning att anta att varan är avsedd att olovligen tillhandahållas någon.

Den som lämnar ut alkoholdrycker ska förvissa sig om att mottagaren har uppnått den ålder som anges i 7 §.

Alkoholdrycker *och alkoholdrycksliknande preparat* får inte lämnas ut till den som är märkbart påverkad av alkohol eller andra berusningsmedel.

Alkoholdrycker *och alkoholdrycksliknande preparat* får inte lämnas ut om det finns särskild anledning att anta att varan är avsedd att olovligen tillhandahållas någon.

Den som lämnar ut alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* ska förvissa sig om att mottagaren har uppnått den ålder som anges i 7 §.

9 §

Det är förbjudet att som ombud eller på därmed jämförbart sätt anskaffa alkoholdrycker till den som enligt 7 eller 8 § inte har rätt att få sådan vara utlämnad till sig. Det är också förbjudet att i annat fall än som avses i 4 kap. 4 § andra stycket 1, 2 och 4–7 i större omfattning tillhandagå annan med att anskaffa alkoholdrycker.

Alkoholdrycker får inte lämnas som gåva eller lån till eller bjudas den som inte har fyllt 20 år. I fråga om folköl gäller dock motsvarande den som inte har fyllt 18 år.

Det är dock tillåtet att bjuda den som inte har uppnått föreskriven

Det är förbjudet att som ombud eller på därmed jämförbart sätt anskaffa alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* till den som enligt 7 eller 8 § inte har rätt att få sådan vara utlämnad till sig. Det är också förbjudet att i annat fall än som avses i 4 kap. 4 § andra stycket 1, 2 och 4–7 i större omfattning tillhandagå annan med att anskaffa alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat*.

Alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* får inte lämnas som gåva eller lån till eller bjudas den som inte har fyllt 20 år. I fråga om folköl gäller dock motsvarande den som inte har fyllt 18 år.

Det är dock tillåtet att bjuda den som inte har uppnått föreskriven

ålder på en mindre mängd alkohol-
dryck under förutsättning att *för-
tärning* sker på platsen och under
ordnade förhållanden samt det med
hänsyn till den unges ålder och ut-
veckling och omständigheterna i
övrigt framstår som försvarligt. På
serveringsställe gäller dock den
åldersgräns som anges i 7 § andra
stycket.

ålder på en mindre mängd alkohol-
dryck *eller alkoholdrycksliknande
preparat* under förutsättning att *in-
tag* sker på platsen och under ord-
nade förhållanden samt det med
hänsyn till den unges ålder och ut-
veckling och omständigheterna i
övrigt framstår som försvarligt. På
serveringsställe gäller dock den
åldersgräns som anges i 7 § andra
stycket.

10 §

Regeringen eller den myndighet
som regeringen bestämmer får för-
bjuda eller inskränka försäljning av
alkoholdrycker om det finns syn-
nerliga skäl för det.

Kommunen får för visst tillfälle
förbjuda eller inskränka försäljning
av alcoholdrycker om det anses på-
kallat för att upprätthålla ordning.

Regeringen eller den myndighet
som regeringen bestämmer får för-
bjuda eller inskränka försäljning av
alkoholdrycker *och alkoholdrycks-
liknande preparat* om det finns syn-
nerliga skäl för det.

Kommunen får för visst tillfälle
förbjuda eller inskränka försäljning
av alcoholdrycker *och alkohol-
drycksliknande preparat* om det an-
ses påkallat för att upprätthålla ord-
ning.

11 §²

Överlåts rörelse där det ingår verk-
samhet som kräver godkännande
som anges i 2 kap. 1 § första
stycket eller 3 § första stycket (till-
verkning), 4 kap. 1 § första stycket
(partihandel), 6 kap. 2 § (handel
med teknisk sprit), eller tillstånd
enligt 8 kap. 1 § (serveringstill-
stånd) får överlåtaren sälja sitt lager
av alcoholdrycker till efterträdaren,
om denne *är berättigad* att bedriva
sådan verksamhet.

Konkurs- eller dödsbo eller, i
fråga om utmätt egendom, Krono-
fogdemyndigheten får trots bestäm-
melserna i denna lag sälja sprit *eller*
alkoholdrycker till den som har rätt
att tillverka eller bedriva partihan-
del med sådana varor. Alkohol-

Överlåts rörelse där det ingår verk-
samhet som kräver godkännande
som anges i 2 kap. 1 § första
stycket eller 3 § första stycket (till-
verkning), 4 kap. 1 § första stycket
(partihandel), 6 kap. 2 § (handel
med teknisk sprit), eller tillstånd
enligt 8 kap. 1 § (serveringstill-
stånd) får överlåtaren sälja sitt lager
av alcoholdrycker *och alkohol-
drycksliknande preparat* till efter-
trädaren, om denne *har rätt* att be-
driva sådan verksamhet.

Konkurs- eller dödsbo eller, i
fråga om utmätt egendom, Krono-
fogdemyndigheten får trots bestäm-
melserna i denna lag sälja sprit, al-
koholdrycker *eller alkoholdrycks-
liknande preparat* till den som har
rätt att tillverka eller bedriva parti-

² Senaste lydelse 2012:205.

drycker får även säljas till detaljhandelsbolaget. Motsvarande gäller då en verksamhet måste avvecklas till följd av att tillstånd eller godkännande som avses i första stycket har återkallats eller då det finns andra tvingande skäl.

handel med sådana varor. Alkoholdrycker *och alkoholdrycksliknande preparat* får även säljas till detaljhandelsbolaget. Motsvarande gäller då en verksamhet måste avvecklas till följd av att tillstånd eller godkännande som avses i första stycket har återkallats eller då det finns andra tvingande skäl.

4 kap.

1 §

Partihandel med spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker får bedrivas endast av den som har godkänts som upplagshavare eller som registrerad varumottagare för sådana varor enligt 9 eller 12 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt. Av detta följer att rätten till partihandel endast avser den dryck som omfattas av godkännandet.

Partihandel med spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker får bedrivas endast av den som har godkänts som upplagshavare eller som registrerad varumottagare för sådana varor enligt 9 eller 12 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt. *Detsamma gäller för alkoholdrycksliknande preparat om de är skattepliktiga enligt lagen om alkoholskatt.* Av detta följer att rätten till partihandel endast avser den dryck *eller det preparat* som omfattas av godkännandet.

Med partihandlare avses den som har godkänts i enlighet med de föreskrifter som anges i första stycket.

Utöver vad som anges i första stycket får partihandel med spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker bedrivas av detaljhandelsbolaget i enlighet med vad som anges i 5 kap. 1 § tredje stycket.

Utöver vad som anges i första stycket får partihandel med spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker *och med alkoholdrycksliknande preparat* bedrivas av detaljhandelsbolaget i enlighet med vad som anges i 5 kap. 1 § tredje stycket.

Den som har serveringstillstånd får sälja enstaka varor som omfattas av tillståndet till partihandlare som har rätt att handla med motsvarande varor.

3 §

Vid partihandel med spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker är säljaren skyldig att förvissa sig om att köparen har rätt att köpa in eller sälja varan vidare.

Vid partihandel med spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker *eller med alkoholdrycksliknande preparat* är säljaren skyldig att förvissa sig om att köparen har rätt att köpa in eller sälja varan vidare.

4 §³

Spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker får föras in i landet endast av partihandlare samt av detaljhandelsbolaget för att bolaget ska kunna fullgöra den skyldighet som anges i 5 kap. 4 §.

Spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker får föras in i landet endast av partihandlare samt av detaljhandelsbolaget för att bolaget ska kunna fullgöra den skyldighet som anges i 5 kap. 4 §. *Det samma gäller för alkoholdrycksliknande preparat som är skattepliktiga enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt.*

Utöver vad som anges i första stycket får spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker föras in

1. av den som har rätt till tullfrihet enligt 4 § lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.,

2. av en enskild person som har fyllt 20 år och som har förvärvat dryckerna och själv transporterar dem till Sverige, eller som utför arbete på transportmedel, om dryckerna är avsedda för dennes eller dennes familjs personliga bruk eller som gåva till närstående för dennes eller dennes familjs personliga bruk,

3. som proviant på fartyg eller luftfartyg enligt särskilda bestämmelser,

4. av en enskild person eller i yrkesmässig befordran för en enskild person som har fyllt 20 år och som flyttat till Sverige, om dryckerna är avsedda för dennes eller dennes familjs personliga bruk,

5. av en enskild person eller i yrkesmässig befordran för en enskild person som har fyllt 20 år och som har förvärvat dryckerna genom arv eller testamente, om dryckerna är avsedda för dennes eller dennes familjs personliga bruk,

6. som enstaka gåvoförsändelse under yrkesmässig befordran från en enskild person i ett annat land till en enskild person i Sverige som har fyllt 20 år, om dryckerna är avsedda för dennes eller dennes familjs personliga bruk,

7. av en enskild person som har fyllt 20 år genom yrkesmässig befordran eller annan oberoende mellanhand, om införseln sker från ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och dryckerna är avsedda för dennes eller dennes familjs personliga bruk, och

8. av den som har tillstånd enligt lagen (1999:446) om proviantering av fartyg och luftfartyg, om dryckerna är avsedda för användning i enlighet med tillståndet.

Andra stycket gäller även för alkoholdrycksliknande preparat.

Spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker som medförs som proviant på järnvägståg i internationell trafik får föras in i den utsträckning som krävs för ser-

Spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat som medförs som proviant på järnvägståg i internationell trafik får

³ Senaste lydelse 2011:102.

vering av passagerare under tågets färd inom landet.

föras in i den utsträckning som krävs för servering av passagerare under tågets färd inom landet.

5 kap.

1 §

För detaljhandel med spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker ska det finnas ett särskilt för ändamålet bildat aktiebolag (detaljhandelsbolaget). Bolaget ska ägas av staten.

Detaljhandelsbolaget får inte föra ut eller exportera eller tillverka sådana drycker som anges i första stycket. Bolaget får införa eller importera sådana drycker endast för att kunna fullgöra den skyldighet som anges i 4 §.

Detaljhandelsbolaget får inte bedriva annan partihandel än försäljning till den som har serveringstillstånd. Detta gäller dock inte försäljning av enstaka partier till partihandlare.

Bestämmelser om detaljhandelsbolagets verksamhet och drift samt om särskild kontroll från statens sida ska finnas i ett avtal mellan staten och bolaget.

För detaljhandel med spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker *och med alkoholdrycksliknande preparat* ska det finnas ett särskilt för ändamålet bildat aktiebolag (detaljhandelsbolaget). Bolaget ska ägas av staten.

Detaljhandelsbolaget får inte föra ut eller exportera eller tillverka sådana drycker *eller preparat* som anges i första stycket. Bolaget får införa eller importera sådana drycker *och preparat* endast för att kunna fullgöra den skyldighet som anges i 4 §.

2 §

Endast detaljhandelsbolaget får bedriva detaljhandel med spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker.

Endast detaljhandelsbolaget får bedriva detaljhandel med spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker *och med alkoholdrycksliknande preparat*.

3 §

Detaljhandelsbolaget beslutar om försäljningsställenas förläggning enligt riktlinjer i avtalet mellan staten och bolaget.

Försäljning får ske för avhämtning eller genom rekvisition. Försäljning får även ske vid auktion av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker för någon annans räkning enligt riktlinjer i avtalet mellan staten och bolaget.

Försäljning får ske för avhämtning eller genom rekvisition. Försäljning får även ske vid auktion av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker *eller av alkoholdrycksliknande preparat* för någon annans räkning enligt riktlinjer i avtalet mellan staten och bolaget.

4 §

Spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker som inte hålls i lager av detaljhandelsbolaget ska anskaffas av bolaget på begäran av konsument.

Spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker *och alkoholdrycksliknande preparat* som inte hålls i lager av detaljhandelsbolaget ska anskaffas av bolaget på begäran av konsument.

6 kap.**8 §**

Alkoholhaltiga preparat som inte är avsedda att *förtäras* får inte genom smak- eller färgsättning, genom sin förpackning eller på annat liknande sätt utformas så att det finns risk för förväxling med alkoholdryck eller att det på annat sätt uppmuntrar till *förtäring*.

Alkoholhaltiga preparat som inte är avsedda att *intas* får inte genom smak- eller färgsättning, genom sin förpackning eller på annat liknande sätt utformas så att det finns risk för förväxling med alkoholdryck eller att det på annat sätt uppmuntrar till *intag*.

9 §

Alkoholhaltiga preparat som inte är avsedda *för förtäring* och som ska användas eller säljas inom landet ska vara denaturerade på ett sätt som så långt möjligt hindrar att de *förtärs*.

Alkoholhaltiga preparat som inte är avsedda *att intas* och som ska användas eller säljas inom landet ska vara denaturerade på ett sätt som så långt möjligt hindrar att de *intas*.

10 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vem som utöver vad som anges i 5 § har rätt att köpa teknisk sprit och i så fall till vilket ändamål,
2. anlitande av kontrollbolag vid handel med teknisk sprit,
3. denaturering av teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat och i vilka fall denaturering får underlåtas, samt
4. handel i övrigt med teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat som behövs till skydd för liv *och* hälsa.

4. handel i övrigt med teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat som behövs till skydd för liv *eller* hälsa.

7 kap. Marknadsföring av alkoholdrycker**7 kap. Marknadsföring av alkoholdrycker *och alkoholdrycksliknande preparat*****1 §**

Vid marknadsföring av alkoholdrycker till konsumenterna ska särskild måttfullhet iakttas. Reklam eller annan marknadsföringsåtgärd

Vid marknadsföring av alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* till konsumenterna ska

får inte vara påträngande, uppsökande eller uppmana till bruk av alkohol.

Marknadsföring får inte rikta sig ungdomar som inte har fyllt 25 år.

särskild måttfullhet iakttas. Reklam- eller annan marknadsföringsåtgärd får inte vara påträngande, uppsökande eller uppmana till bruk av alkohol.

särskilt till eller skildra barn eller

2 §

Den som tillverkar, säljer eller förmedlar försäljning av alkoholdrycker får i sin rörelse lämna sådana drycker som gåva endast i form av varuprov.

Vid marknadsföring av tjänster eller vid försäljning av andra varor än alkoholdrycker får sådana drycker inte lämnas som gåva.

Den som tillverkar, säljer eller förmedlar försäljning av alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* får i sin rörelse lämna sådana drycker *eller preparat* som gåva endast i form av varuprov.

Vid marknadsföring av tjänster eller vid försäljning av andra varor än alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* får sådana drycker *eller preparat* inte lämnas som gåva.

3 §

Vid marknadsföring av alkoholdrycker till konsumenter får inte kommersiella annonser i ljudradio-program, tv-program eller beställ-tv användas. Det gäller även sådana tv-sändningar över satellit som omfattas av radio- och tv-lagen (2010:696).

Vid marknadsföring av alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* till konsumenter får inte kommersiella annonser i ljudradioprogram, tv-program eller beställ-tv användas. Det gäller även sådana tv-sändningar över satellit som omfattas av radio- och tv-lagen (2010:696).

5 §

Vid marknadsföring till konsumenter av alkoholdrycker genom kommersiella annonser får framställning i bild omfatta endast en återgivning av

1. varan eller råvaror som ingår i varan,
2. enstaka förpackningar, eller
3. varumärke eller därmed jämförligt kännetecken.

Kommersiella annonser i periodiska skrifter eller andra skrifter på vilka tryckfrihetsförordningen är tillämplig, och som med avseende på ordningen för utgivningen är jämförbara med periodiska skrifter, får inte vara större än 2100 spaltmillimeter. Annonsen ska på ett

Vid marknadsföring till konsumenter av alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* genom kommersiella annonser får framställning i bild omfatta endast en återgivning av

Kommersiella annonser i periodiska skrifter eller andra skrifter på vilka tryckfrihetsförordningen är tillämplig, och som med avseende på ordningen för utgivningen är jämförbara med periodiska skrifter, får inte vara större än 2100 spaltmillimeter. Annonsen ska på ett

tydligt sätt ange dryckens alkoholhalt men får inte framställa en hög alkoholhalt som en positiv egenskap.

En sådan annons som avses i första och andra styckena får inte strida mot god sed genom det sammanhang där den förekommer, använda sig av metoder som är opassande med tanke på konsumenten eller innehålla osanna eller vilseledande uppgifter om alkohol, alkoholkonsumtion, alkoholens verkningar eller andra egenskaper.

tydligt sätt ange dryckens *eller preparatets* alkoholhalt men får inte framställa en hög alkoholhalt som en positiv egenskap.

7 §

Vid marknadsföring av alkoholdrycker till konsumenter genom kommersiella annonser i periodiska skrifter eller andra skrifter på vilka tryckfrihetsförordningen är tillämplig, och som med avseende på ordningen för utgivningen är jämförbara med periodiska skrifter, ska annonserna på ett tydligt sätt återge en text som informerar om alkoholens skadeverkningar (informationstext). Om det finns flera informationstexter ska minst en av dem återges. Vid upprepad annonsering ska de olika informationstexterna användas omväxlande och om möjligt i lika stor omfattning.

Regeringen får meddela föreskrifter om vilka texter som ska återges och hur dessa ska utformas.

Vid marknadsföring av alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* till konsumenter genom kommersiella annonser i periodiska skrifter eller andra skrifter på vilka tryckfrihetsförordningen är tillämplig, och som med avseende på ordningen för utgivningen är jämförbara med periodiska skrifter, ska annonserna på ett tydligt sätt återge en text som informerar om alkoholens skadeverkningar (informationstext). Om det finns flera informationstexter ska minst en av dem återges. Vid upprepad annonsering ska de olika informationsstexterna användas omväxlande och om möjligt i lika stor omfattning.

8 kap. Servering av alkoholdrycker

För servering av spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker krävs tillstånd av den kommun där serveringsstället är beläget (serveringstillstånd).

Serveringstillstånd som avser servering i inrikes trafik på fartyg,

8 kap. Servering av alkoholdrycker *och alkoholdrycksliknande preparat*

1 §⁴

För servering av spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker *och av alkoholdrycksliknande preparat* krävs tillstånd av den kommun där serveringsstället är beläget (serveringstillstånd).

Serveringstillstånd som avser servering i inrikes trafik på fartyg,

⁴ Senaste lydelse 2012:205.

luftfartyg eller järnvägståg (trafikservering), meddelas dock av den kommun där det företag som vill bedriva serveringen har sitt säte, eller där den person som vill bedriva serveringen har *sitt* hemvist. Har företaget inte säte inom landet eller personen inte hemvist inom landet, meddelas tillstånd av Stockholms kommun.

Detaljhandelsbolaget får trots bestämmelserna i första stycket anordna provning av alkoholdrycker för allmänheten enligt riktlinjer i avtalet mellan staten och bolaget.

luftfartyg eller järnvägståg (trafikservering), meddelas dock av den kommun där det företag som vill bedriva serveringen har sitt säte, eller där den person som vill bedriva serveringen har *sin* hemvist. Har företaget inte säte inom landet eller personen inte *sin* hemvist inom landet, meddelas tillstånd av Stockholms kommun.

Detaljhandelsbolaget får trots bestämmelserna i första stycket anordna provning av alkoholdrycker *och alkoholdrycksliknande preparat* för allmänheten enligt riktlinjer i avtalet mellan staten och bolaget.

2 §

Serveringstillstånd kan meddelas för servering till allmänheten eller i förening, företag eller annat slutet sällskap. Tillståndet kan avse servering året runt eller årligen under en viss tidsperiod (stadigvarande serveringstillstånd). Det kan även avse en enstaka tidsperiod eller ett enstaka tillfälle (tillfälligt serveringstillstånd).

Stadigvarande tillstånd gäller tills vidare. Kommunen får dock om det finns särskilda skäl begränsa tillståndets giltighet till viss tid.

Serveringstillstånd kan gälla spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker eller en eller flera av dessa drycker.

Tillstånd att anordna provsmakning av alkoholdrycker enligt 6 och 7 §§ kan meddelas stadigvarande eller för enstaka tidsperiod.

Serveringstillstånd kan gälla spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker *och alkoholdrycksliknande preparat* eller en eller flera av dessa drycker *eller preparat*.

Tillstånd att anordna provsmakning av alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* enligt 6 och 7 §§ kan meddelas stadigvarande eller för enstaka tidsperiod.

5 §

På hotell som har restaurangverksamhet med serveringstillstånd i sina lokaler får servering av alkoholdrycker ske på hotellrummet (rumsservering). På sådant hotell får även servering från minibar på hotellrummet ske.

På hotell som har restaurangverksamhet med serveringstillstånd i sina lokaler får servering av alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* ske på hotellrummet (rumsservering). På *ett* sådant hotell får även servering från minibar på hotellrummet ske.

6 §⁵

Anordnande av provsmakning av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker vid arrangemang riktade till allmänheten är tillåtet under förutsättning att

1. arrangören har ett stadigvarande serveringstillstånd som omfattar de drycker som provsmakningen avser samt den lokal där provsmakningen ska äga rum, eller

2. de partihandlare som deltar enskilt eller gemensamt ansöker om och *erhåller* ett tillfälligt tillstånd för provsmakning av de drycker som avses erbjudas.

Tillståndshavare som avses i första stycket 1 ska innan arrangemanget äger rum göra en anmälan till kommunen.

Anordnande av provsmakning av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker *eller av alkoholdrycksliknande preparat* vid arrangemang riktade till allmänheten är tillåtet under förutsättning att

1. arrangören har ett stadigvarande serveringstillstånd som omfattar de drycker *eller preparat* som provsmakningen avser samt den lokal där provsmakningen ska äga rum, eller

2. de partihandlare som deltar enskilt eller gemensamt ansöker om och *får* ett tillfälligt tillstånd för provsmakning av de drycker *eller preparat* som avses erbjudas.

7 §

Den som tillverkar alkoholdrycker från råvaror som produceras på den egna gården och som har ett stadigvarande serveringstillstånd har rätt att, efter anmälan till kommunen, vid tillverkningsstället erbjuda provsmakning av de egenproducerade dryckerna.

Om sådant tillstånd saknas, får tillverkaren erbjuda provsmakning av egentillverkade alkoholdrycker vid tillverkningsstället efter särskilt tillstånd för provsmakning.

Den som tillverkar alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* från råvaror som produceras på den egna gården och som har ett stadigvarande serveringstillstånd har rätt att, efter anmälan till kommunen, vid tillverkningsstället erbjuda provsmakning av de egenproducerade dryckerna *eller preparaten*.

Om sådant tillstånd saknas, får tillverkaren erbjuda provsmakning av egentillverkade alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* vid tillverkningsstället efter särskilt tillstånd för provsmakning.

13 §

Den som har tillstånd för servering till allmänheten eller stadigvarande tillstånd för servering i slutet sällskap, får köpa de spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker som behövs för rörelsen endast av partihandlare eller av detaljhandelsbolaget. Den som har tillstånd för servering i slutet sällskap vid ett enstaka tillfälle eller under en enstaka tidsperiod, får köpa motsvarande drycker endast hos detaljhandelsbolaget.

Första stycket gäller även för alkoholdrycksliknande preparat

⁵ Senaste lydelse 2012:205.

som är skattepliktiga enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt.

18 §

Tillståndshavaren eller av denne utsedd serveringsansvarig person ska ha tillsyn över serveringen och vara närvarande på serveringsstället under hela serveringstiden. Det sista gäller dock inte vid rumsservering. Den som är serveringsansvarig ska ha fyllt 20 år och vara lämplig för uppgiften med hänsyn till sina personliga egenskaper och omständigheterna i övrigt.

Tillståndshavaren ska till kommunen anmäla den eller de personer som har utsetts att ansvara för serveringen av alkoholdrycker.

Tillståndshavaren ska till kommunen anmäla den eller de personer som har utsetts att ansvara för serveringen av alkoholdrycker *och alkoholdrycksliknande preparat.*

Endast den som är anställd av tillståndshavaren eller som är inhyrd av ett bemanningsföretag får anlitas som köks- eller serveringspersonal eller för uppgifter som är av betydelse för ordning och nykterhet. Detta gäller dock inte ordningsvakter som förordnats enligt 2 § 4 lagen (1980:578) om ordningsvakter. Restaurangskolor med serveringstillstånd samt, efter överenskommelse med skolan, även andra restauranger med sådant tillstånd får i utbildningssyfte anlita restaurangskolans elever.

19 §

Kommunen beslutar under vilka tider alkoholdrycker får serveras. Vid bestämmande av tiden för servering ska särskilt beaktas vad som sägs i 17 §.

Om inte kommunen beslutar annat, får servering av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker inte påbörjas tidigare än klockan 11.00 och inte pågå längre än till klockan 01.00.

Serveringsstället ska vara utrymt senast 30 minuter efter serveringstidens utgång.

Bestämmelserna i första–tredje styckena gäller inte rumsservering på hotell eller minibar i hotellrum enligt 5 §.

Kommunen beslutar under vilka tider alkoholdrycker *och alkoholdrycksliknande preparat* får serveras. Vid bestämmande av tiden för servering ska särskilt beaktas vad som sägs i 17 §.

Om inte kommunen beslutar annat, får servering av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker *eller av alkoholdrycks liknande preparat* inte påbörjas tidigare än klockan 11.00 och inte pågå längre än till klockan 01.00.

20 §

Vid servering av alkoholdrycker ska ansvarig personal se till att måttfullhet iakttas och att störningar på grund av oordning eller onykterhet undviks.

Vid servering av alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* ska ansvarig personal se till att måttfullhet iakttas och att störningar på grund av oordning eller onykterhet undviks.

21 §

Priset för en alkoholdryck får vid servering inte sättas lägre än inköpspriset för drycken jämte skäligt påslag. Prissättningen får inte ske på ett sådant sätt att försäljning av drycker med högre alkoholhalt främjas. Gästerna får inte uppmanas eller förmås att köpa alkoholdrycker.

Priset för en alkoholdryck *eller alkoholdrycksliknande preparat* får vid servering inte sättas lägre än inköpspriset för drycken *eller preparatet* jämte skäligt påslag. Prissättningen får inte ske på ett sådant sätt att försäljning av drycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* med högre alkoholhalt främjas. Gästerna får inte uppmanas eller förmås att köpa alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat*.

23 §

Från ett serveringsställe med serveringstillstånd får inte någon medföra spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker som har serverats i lokalen. Detta gäller inte hotellrum med minibar.

Från ett serveringsställe med serveringstillstånd får inte någon medföra spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* som har serverats i lokalen. Detta gäller inte hotellrum med minibar.

24 §

På serveringsställe där serveringstillstånd gäller får inte någon *dricka* eller tillåtas *dricka* andra alkoholdrycker än sådana som har serverats i enlighet med tillståndet. Detta gäller dock inte på hotellrum.

På *ett* serveringsställe där serveringstillstånd gäller får inte någon *inta* eller tillåtas *inta* andra alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* än sådana som har serverats i enlighet med tillståndet. Detta gäller dock inte på hotellrum.

Inte heller får någon *dricka* eller tillåtas *dricka* alkoholdrycker på ett serveringsställe där alkoholdrycker inte får serveras eller i en lokal som yrkesmässigt upplåts för anordnande av sammankomster i slutna sällskap vid vilka mat eller dryck tillhandahålls av innehavaren eller genom dennes försorg och där servering av alkoholdrycker inte är tillåten.

Inte heller får någon *inta* eller tillåtas *inta* alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* på ett serveringsställe där alkoholdrycker eller *alkoholdrycksliknande preparat* inte får serveras eller i en lokal som yrkesmässigt upplåts för anordnande av sammankomster i slutna sällskap vid vilka mat eller dryck tillhandahålls av innehavaren eller genom dennes försorg och där servering av alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* inte är tillåten.

Alkoholdrycker som inte får serveras i en lokal som avses i denna paragraf får inte heller förvaras i lokalen eller tillhörande utrymmen.

Alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* som inte får serveras i en lokal som avses i denna paragraf får inte heller förvaras i lokalen eller tillhörande utrymmen.

Förbuden enligt denna paragraf gäller inte i fråga om folköl.

9 kap.

2 §⁶

Kommunen och Polismyndigheten har tillsyn över efterlevnaden av de bestämmelser som gäller för servering av alkoholdrycker.

Kommunen och Polismyndigheten har tillsyn över efterlevnaden av de bestämmelser som gäller för servering av alkoholdrycker *och alkoholdrycksliknande preparat*.

Kommunen och Polismyndigheten har också tillsyn över detaljhandeln med folköl.

Kommunen ska upprätta en tillsynsplan som ska ges in till länsstyrelsen.

20 §⁷

Kommunen får förbjuda den som bedriver servering av alkoholdrycker på särskilda boenden enligt 8 kap. 1 b § att fortsätta med serveringen eller, om förbud är en alltför ingripande åtgärd, meddela en varning, om den som bedriver serveringen inte följer bestämmelserna om ordning och nykterhet i 3 kap. 5 § andra stycket, åldersgränser i 7 § eller utlämnande av alkoholdrycker i 8 §. Förbud meddelas för en tid av sex månader räknat från det att den som bedriver serveringen har fått del av beslutet.

Kommunen får förbjuda den som bedriver servering av alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* på särskilda boenden enligt 8 kap. 1 b § att fortsätta med serveringen eller, om förbud är en alltför ingripande åtgärd, meddela en varning, om den som bedriver serveringen inte följer bestämmelserna om ordning och nykterhet i 3 kap. 5 § andra stycket, åldersgränser i 7 § eller utlämnande av alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* i 8 §. Förbud meddelas för en tid av sex månader räknat från det att den som bedriver serveringen har fått del av beslutet.

Den kommun där serveringsstället är beläget beslutar om ingripande enligt första stycket.

11 kap.

3 §

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. säljer sprit *eller* alkoholdrycker utan tillstånd eller annars i strid med denna lag,

2. serverar spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkohol-

1. säljer sprit, alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* utan tillstånd eller annars i strid med denna lag,

2. serverar spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkohol-

⁶ Senaste lydelse 2014:770.

⁷ Senaste lydelse 2012:205.

drycker som har anskaffats på annat sätt än som anges i 8 kap. 13 §, eller

drycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* som har anskaffats på annat sätt än som anges i 8 kap. 13 §, eller

3. säljer sprit i strid med bestämmelserna i 6 kap. 4 § första stycket eller 5 § andra stycket

döms för *olovlig försäljning av alkohol* till böter eller fängelse i högst två år.

6 §

Den som innehar alkoholdrycker i syfte att olovligen sälja dem döms för *olovligt innehav av alkoholdrycker* till böter eller fängelse i högst två år.

Den som innehar alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* i syfte att olovligen sälja dem döms för *olovligt innehav av alkohol* till böter eller fängelse i högst två år.

7 §

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet anskaffar, överlämnar eller bjuder på alkoholdrycker i strid med 3 kap. 9 § döms för *olovligt anskaffande av alkoholdrycker* till böter eller fängelse i högst två år eller, om brottet är grovt, till fängelse i högst fyra år.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet anskaffar, överlämnar eller bjuder på alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* i strid med 3 kap. 9 § döms för *olovligt anskaffande av alkohol* till böter eller fängelse i högst två år eller, om brottet är grovt, till fängelse i högst fyra år.

9 §⁸

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet säljer eller lämnar ut alkoholdrycker i strid med 3 kap. 7 eller 8 § till någon som inte har uppnått föreskriven ålder eller som är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel, eller vid partihandel underlåter att på sätt som föreskrivs i 4 kap. 3 § förvissa sig om att köparen har rätt att återförsälja eller köpa in varan döms för *olovlig dryckeshantering* till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet säljer eller lämnar ut alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* i strid med 3 kap. 7 eller 8 § till någon som inte har uppnått föreskriven ålder eller som är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel, eller vid partihandel underlåter att på sätt som föreskrivs i 4 kap. 3 § förvissa sig om att köparen har rätt att återförsälja eller köpa in varan döms för *olovlig hantering av alkohol* till böter eller fängelse i högst sex månader.

För olovlig *dryckeshantering* döms också den som

För olovlig *hantering av alkohol* döms också den som

⁸ Senaste lydelse 2012:205.

1. förvarar alkoholdryck i strid med 3 kap. 2 § första stycket eller 8 kap. 24 § tredje stycket,

2. tillåter *alkoholförtäring* i strid med 8 kap. 24 § första eller andra stycket,

3. säljer folköl i strid med förbud som meddelats enligt 9 kap. 19 §, eller

4. serverar alkoholdrycker i strid med förbud som meddelats enligt 9 kap. 20 §.

Till ansvar ska inte dömas den som i strid med 3 kap. 2 § första stycket eller 8 kap. 24 § tredje stycket förvarar alkoholdryck, om det av omständigheterna framgår att drycken var avsedd för annat än försäljning eller *förtäring* på platsen.

1. förvarar alkoholdryck *eller alkoholdrycksliknande preparat* i strid med 3 kap. 2 § första stycket eller 8 kap. 24 § tredje stycket,

2. tillåter *alkoholintag* i strid med 8 kap. 24 § första eller andra stycket,

4. serverar alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* i strid med förbud som meddelats enligt 9 kap. 20 §.

Till ansvar ska inte dömas den som i strid med 3 kap. 2 § första stycket eller 8 kap. 24 § tredje stycket förvarar alkoholdryck *eller alkoholdrycksliknande preparat*, om det av omständigheterna framgår att drycken var avsedd *eller preparatet var avsett* för annat än försäljning eller *intag* på platsen.

11 §

För försök eller förberedelse till brott som avses i 1, 3 och 7 §§ döms till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken. Detta gäller dock inte gärning som avses i 1 § 2 och som endast gäller förvärv eller innehav för personligt bruk.

Den till vilken lagligen framställda alkoholdrycker har anskaffats för personligt bruk ska vara fri från ansvar för medverkan till brott som avses i detta kapitel.

Den till vilken lagligen framställda alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* har anskaffats för personligt bruk ska vara fri från ansvar för medverkan till brott som avses i detta kapitel.

12 kap.

1 §⁹

Sprit, alkoholdrycker och alkoholhaltiga preparat som har varit föremål för brott enligt denna lag eller deras värde samt utbyte av sådant brott ska förklaras förverkade. Det samma gäller vad någon har tagit emot som ersättning för kostnader i samband med ett sådant brott, eller värdet av det mottagna, om mottagande utgör brott enligt denna lag. Förverkande av alkoholdrycker kan ske även hos den som är fri från

Sprit, alkoholdrycker och alkoholhaltiga preparat som har varit föremål för brott enligt denna lag eller deras värde samt utbyte av sådant brott ska förklaras förverkade. Det samma gäller vad någon har tagit emot som ersättning för kostnader i samband med ett sådant brott, eller värdet av det mottagna, om mottagande utgör brott enligt denna lag. Förverkande av alkoholdrycker

⁹ Senaste lydelse 2012:205.

ansvar för brottet enligt 11 kap. 11 § andra stycket.

eller alkoholdrycksliknande preparat kan ske även hos den som är fri från ansvar för brottet enligt 11 kap. 11 § andra stycket.

5 §¹⁰

I fråga om sprit *eller* alkoholdrycker som kan antas bli förverkade tillämpas lagen (1958:205) om förverkande av *alkoholhaltiga drycker* m.m. Alkoholdrycker som har lagts upp på en sådan anläggning för tillfällig lagring som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen ska anses som förverkade om de inte har tagits ut från anläggningen inom 30 dagar från uppläggningsdagen. Det gäller även i fråga om sådana drycker som har omhändertagits av Tullverket för tillfällig förvaring utan att läggas upp på en anläggning för tillfällig lagring.

I fråga om sprit, alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* som kan antas bli förverkade tillämpas lagen (1958:205) om förverkande av *alkohol* m.m. Alkoholdrycker som har lagts upp på en sådan anläggning för tillfällig lagring som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen ska anses som förverkade om de inte har tagits ut från anläggningen inom 30 dagar från uppläggningsdagen. Det gäller även i fråga om sådana drycker som har omhändertagits av Tullverket för tillfällig förvaring utan att läggas upp på en anläggning för tillfällig lagring.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.
2. Stadigvarande serveringstillstånd för spritdrycker som har meddelats före ikraftträdandet ska omfatta även alkoholdrycksliknande preparat.

¹⁰ Senaste lydelse 2016:285.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Den som för ett motordrivet fordon eller en spårvagn efter att ha *förtärt alkoholhaltiga drycker* i så stor mängd att alkoholkoncentrationen under eller efter färden uppgår till minst 0,2 promille i blodet eller 0,10 milligram per liter i utandningsluften döms för rattfylleri till böter eller fängelse i högst sex månader.

För rattfylleri enligt första stycket döms också den som för ett motordrivet fordon eller en spårvagn efter att ha intagit narkotika som avses i 8 § narkotikastrafflagen (1968:64) i så stor mängd att det under eller efter färden finns något narkotiskt ämne kvar i blodet. Detta gäller dock inte om narkotikan intagits i enlighet med läkares eller annan behörig receptutfärdares ordination.

För rattfylleri enligt första stycket döms också den som för ett motordrivet fordon eller en spårvagn och då är så påverkad av *alkoholhaltiga drycker* att det kan antas att han eller hon inte kan framföra fordonet på ett betryggande sätt. Detsamma gäller om föraren är lika påverkad av något annat medel.

Första och andra styckena gäller inte förare av motordrivet fordon, som är avsett att föras av gående.

Första, andra och tredje styckena gäller inte om förandet av fordonet ingår som ett led i en vetenskaplig eller därmed jämförlig undersökning till vilken tillstånd har lämnats av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Den som för ett motordrivet fordon eller en spårvagn efter att ha *intagit alkohol* i så stor mängd att alkoholkoncentrationen under eller efter färden uppgår till minst 0,2 promille i blodet eller 0,10 milligram per liter i utandningsluften döms för rattfylleri till böter eller fängelse i högst sex månader.

För rattfylleri enligt första stycket döms också den som för ett motordrivet fordon eller en spårvagn och då är så påverkad av *alkohol* att det kan antas att han eller hon inte kan framföra fordonet på ett betryggande sätt. Detsamma gäller om föraren är lika påverkad av något annat medel.

Första och andra styckena gäller inte förare av *ett* motordrivet fordon, som är avsett att föras av gående.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.

¹ Senaste lydelse 1999:217.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m.

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m. samt 1 och 2 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagna lydelse

Lag om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m.

Lag om förverkande av alkohol m.m.

1 §¹

Alkoholhaltiga drycker eller andra medel som har trafikfarlig påverkan, vilka påträffas hos den som brutit mot 4 eller 4 a § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott, 30 § lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg, 10 kap. 2 § järnvägslagen (2004:519), 13 kap. 2 eller 3 § luftfartslagen (2010:500) eller 20 kap. 4 eller 5 § sjölagen (1994:1009) ska förklaras förverkade, om det inte finns särskilda skäl mot det.

Detsamma ska gälla om *sådana drycker* eller medel påträffas hos den som medföljt vid tillfället, om medlen kan antas ha varit avsedda även för den som begått gärningen.

Spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker som påträffas hos den som *förtär* eller förvarar sådana drycker i strid med villkor enligt 2 kap. 16 § andra stycket första meningen eller med 2 kap. 18 § ordningslagen (1993:1617) eller med lokal ordningsföreskrift ska, oavsett vem dryckerna tillhör, förklaras förverkade, om inte särskilda skäl talar mot det. Detsamma ska gälla alkoholdrycker som påträffas hos den som *förtär* sådana drycker i strid med

Alkohol eller andra medel som har trafikfarlig påverkan, vilka påträffas hos den som brutit mot 4 eller 4 a § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott, 30 § lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg, 10 kap. 2 § järnvägslagen (2004:519), 13 kap. 2 eller 3 § luftfartslagen (2010:500) eller 20 kap. 4 eller 5 § sjölagen (1994:1009) ska förklaras förverkade, om det inte finns särskilda skäl mot det.

Detsamma ska gälla om *alkohol* eller *sådana andra medel som avses i första stycket* påträffas hos den som medföljt vid tillfället, om medlen kan antas ha varit avsedda även för den som begått gärningen.

Spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat enligt alkohollagen (2010:1622)* som påträffas hos den som *intar* eller förvarar sådana drycker eller preparat i strid med villkor enligt 2 kap. 16 § andra stycket första meningen eller med 2 kap. 18 § ordningslagen (1993:1617) eller med lokal ordningsföreskrift ska, oavsett vem dryckerna *eller preparaten* tillhör, förklaras förverkade, om inte särskilda skäl talar mot det.

¹ Senaste lydelse 2010:2007.

4 kap. 4 § ordningslagen eller med 9 kap. 2 § järnvägslagen.

Vad som sagts i tredje stycket gäller också i fråga om sådana drycker som avses där och som påträffas hos någon som vid tillfället var i sällskap med den som bröt mot bestämmelsen, om det är sannolikt att dryckerna var avsedda även för den senare.

Detsamma ska gälla alkohol-drycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* som påträffas hos den som *intar* sådana drycker *eller preparat* i strid med 4 kap. 4 § ordningslagen eller med 9 kap. 2 § järnvägslagen.

Tredje stycket gäller också i fråga om sådana drycker *eller preparat* som avses där och som påträffas hos någon som vid tillfället var i sällskap med den som bröt mot bestämmelsen, om det är sannolikt att dryckerna *eller preparaten* var avsedda även för den senare.

2 §²

Vid beslag av egendom som avses i 1 § ska vad som i allmänhet är föreskrivet om beslag i brottmål tillämpas, dock med följande avvikelser:

1. Beslagtagen egendom får bevisligen förstöras om värdet är ringa eller om det annars måste anses försvarligt att förstöra egendomen. I annat fall får egendomen säljas. Spritdrycker, vin, starköl och öl får säljas till den som har rätt att tillverka eller att bedriva parti-handel med sådana varor enligt alkohollagen (2010:1622). Annan egendom får säljas på det sätt som med hänsyn till egendomen är lämpligt. Intäkter vid försäljning av beslagtagen egendom tillfaller staten.

1. Beslagtagen egendom får bevisligen förstöras om värdet är ringa eller om det annars måste anses försvarligt att förstöra egendomen. I annat fall får egendomen säljas. Spritdrycker, vin, starköl och öl får säljas till den som har rätt att tillverka eller att bedriva parti-handel med sådana varor enligt alkohollagen (2010:1622). *I fråga om försäljning till partihandlare omfattas även alkoholdrycksliknande preparat om de är skattepliktiga varor enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt.* Annan egendom får säljas på det sätt som med hänsyn till egendomen är lämpligt. Intäkter vid försäljning av beslagtagen egendom tillfaller staten.

Beslut om att förstöra eller sälja egendom får fattas av undersökningsledaren eller åklagaren. I de fall som avses i 23 kap. 22 § första stycket rättegångsbalken får ett sådant beslut fattas även av Polismyndigheten eller Kustbevakningen.

Om ett beslag hävs och egendomen är förstörd eller såld enligt denna paragraf, ska ersättning betalas av allmänna medel. Ersättningens storlek ska motsvara egendomens pris vid försäljning till allmänheten eller vad som annars är skäligt. Beslut om ersättning fattas av åklagaren. Den som drabbats av beslaget får begära rättens prövning av beslutet om ersättning.

² Senaste lydelse 2019:35.

Det ska göras inom en månad från det att han eller hon fick del av beslutet. Ansökan görs vid den domstol som kunnat pröva beslaget. Ersättning betalas ut av länsstyrelsen på begäran av åklagaren.

1 a. Om värdet på *en* beslagtagna *alkoholhaltig dryck* är ringa, får en polisman eller en kustbevakningstjänsteman besluta att *drycken* bevisligen ska förstöras. Även i dessa fall tillämpas 1 tredje stycket.

2. Om en polisman verkställer beslag och förelägger förverkande av den beslagtagna egendomen i ett föreläggande av ordningsbot, ska anmälan om beslaget göras till Polismyndigheten.

3. I fråga om sådana drycker som avses i 1 § tredje stycket och som *förtärs* eller förvaras i strid med villkor enligt 2 kap. 16 § andra stycket första meningen eller med 2 kap. 18 § eller med 4 kap. 4 § ordningslagen (1993:1617) eller med 9 kap. 2 § järnvägslagen (2004:519) har den som tjänstgör som ordningsvakt vid en allmän sammankomst eller offentlig tillställning eller inom ett trafikföretags område eller dess färdmedel eller som befattningshavare i säkerhets- eller ordningstjänst vid järnväg samma rätt att ta egendomen i beslag som enligt rättegångsbalken tillkommer en polisman.

En ordningsvakt eller en befattningshavare i säkerhets- eller ordningstjänst vid järnväg som har verkställt beslag ska skyndsamt anmäla detta till Polismyndigheten och överlämna den beslagtagna egendomen.

1 a. Om värdet på beslagtagna *alkohol* är ringa, får en polisman eller en kustbevakningstjänsteman besluta att *den* bevisligen ska förstöras. Även i dessa fall tillämpas 1 tredje stycket.

3. I fråga om sådana drycker *eller preparat* som avses i 1 § tredje stycket och som *intas* eller förvaras i strid med villkor enligt 2 kap. 16 § andra stycket första meningen eller med 2 kap. 18 § eller med 4 kap. 4 § ordningslagen (1993:1617) eller med 9 kap. 2 § järnvägslagen (2004:519) har den som tjänstgör som ordningsvakt vid en allmän sammankomst eller offentlig tillställning eller inom ett trafikföretags område eller dess färdmedel eller som befattningshavare i säkerhets- eller ordningstjänst vid järnväg samma rätt att ta egendomen i beslag som enligt rättegångsbalken tillkommer en polisman.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1980:578) om ordningsvakter

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1980:578) om ordningsvakter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Ordningsvakter får förordnas att tjänstgöra vid

1. allmänna sammankomster som avses i 2 kap. 1 § ordningslagen (1993:1617) och cirkusföreställningar,

2. offentliga tillställningar som avses i 2 kap. 3 § ordningslagen,

3. bad- eller campingplatser och lokaler eller platser för idrott, friluftsliv, spel, lek, förströelse eller liknande som allmänheten har tillträde till, eller

4. lokaler eller utrymmen där alkoholdrycker serveras till allmänheten med tillstånd enligt 8 kap. 2 § alkohollagen (2010:1622).

4. lokaler eller utrymmen där alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* serveras till allmänheten med tillstånd enligt 8 kap. 2 § alkohollagen (2010:1622).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.

¹ Senaste lydelse 2010:1624.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg

Härigenom föreskrivs att 30 § lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 §²

Den som för ett maskindrivet spårfordon på tunnelbana efter att ha förtärt alkoholhaltiga drycker i så stor mängd att alkoholkoncentrationen under eller efter färden uppgår till minst 0,2 promille i blodet eller 0,10 milligram per liter i utandningsluften döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till samma straff döms också den som för ett maskindrivet spårfordon på tunnelbana efter att ha intagit narkotika som avses i 8 § narkotikastrafflagen (1968:64) i så stor mängd att det under eller efter färden finns något narkotiskt ämne kvar i blodet. Detta gäller dock inte om narkotikan intas i enlighet med läkares eller annan behörig receptutfärdares ordination.

Till samma straff döms också den som för ett maskindrivet spårfordon på tunnelbana och då är så påverkad av alkoholhaltiga drycker att det kan antas att han eller hon inte kan framföra fordonet på ett betryggande sätt. Detsamma gäller om föraren är lika påverkad av något annat medel.

Är ett brott som avses i första, andra eller tredje stycket att anse som grovt, skall föraren dömas till fängelse i högst två år. Vid bedömning av om brottet är grovt skall särskilt beaktas om

1. föraren har haft en alkoholkoncentration som uppgått till minst 1,0 promille i blodet eller 0,50 milligram per liter i utandningsluften,
2. föraren annars har varit avsevärt påverkad av alkohol eller något annat medel, eller
3. framförandet av fordonet har inneburit en påtaglig fara för trafiksäkerheten.

Den som för ett maskindrivet spårfordon på tunnelbana efter att ha intagit alkohol i så stor mängd att alkoholkoncentrationen under eller efter färden uppgår till minst 0,2 promille i blodet eller 0,10 milligram per liter i utandningsluften döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till samma straff döms också den som för ett maskindrivet spårfordon på tunnelbana och då är så påverkad av alkohol att det kan antas att han eller hon inte kan framföra fordonet på ett betryggande sätt. Detsamma gäller om föraren är lika påverkad av något annat medel.

Är ett brott som avses i första, andra eller tredje stycket att anse som grovt, ska föraren dömas till fängelse i högst två år. Vid bedömning av om brottet är grovt ska särskilt beaktas om

¹ Lagen omtryckt 1996:736.

Senaste lydelse av lagens rubrik 2004:518.

² Senaste lydelse 2004:518.

Den som utan att föra ett fordon som avses i första stycket vid tunnelbana fullgör tjänst, i vilken ingår uppgifter av väsentlig betydelse för säkerheten och då är så påverkad av alkohol eller något annat medel att det kan antas att han eller hon inte kan utföra dessa uppgifter på ett betryggande sätt döms till böter eller fängelse i högst två år.

I fråga om den som för spårvagn finns bestämmelser i lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.

6 Förslag till lag om ändring i ordningslagen (1993:1617)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 18, 29 och 32 §§, 3 kap. 25 § och 4 kap. 4 och 11 §§ ordningslagen (1993:1617) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

18 §¹

Vid en offentlig tillställning får spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker *drickas* bara om det sker vid tillåten servering av sådana drycker. Spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker som inte får *drickas* vid tillställningen får inte heller förvaras i lokalen eller på platsen.

Vid en offentlig tillställning får spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat enligt alkohollagen (2010:1622) intas* bara om det sker vid tillåten servering av sådana drycker *eller preparat*. Spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* som inte får *intas* vid tillställningen får inte heller förvaras i lokalen eller på platsen.

Polismyndigheten får för särskilda fall medge undantag från första stycket.

Den som bryter mot förbudet i första stycket är skyldig att på tillsägelse lämna tillställningen.

29 §²

Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. i egenskap av anordnare bryter mot kravet på tillstånd eller anmälan i 4 eller 5 § eller mot ett villkor eller ett förbud som har meddelats enligt 4 § andra stycket, 5 § fjärde stycket, 15 §, 16 § andra stycket eller 25 §,

2. lämnar oriktig uppgift om något förhållande som han eller hon enligt tillämpliga föreskrifter är skyldig att upplysa om i en ansökan eller en anmälan eller om sådana omständigheter som Polismyndigheten kan begära uppgift om med stöd av 9 § första stycket,

3. anordnar en allmän sammankomst eller offentlig tillställning i ett tält som saknar föreskrivet godkännande eller bryter mot ett användningsförbud eller mot ett villkor som har meddelats för användandet,

4. anordnar en allmän sammankomst eller offentlig tillställning och då tillåter användning av en tivolianordning som saknar föreskrivet godkännande eller bryter mot ett användningsförbud eller mot ett villkor som har meddelats för användandet,

5. anordnar en offentlig tillställning i strid med 14 §,

¹ Senaste lydelse 2010:1625.

² Senaste lydelse 2014:590.

6. anordnar en allmän sammankomst eller offentlig tillställning utan tillstånd enligt 19 eller 20 § i fall då sådant tillstånd behövs, eller

7. anordnar eller fortsätter en allmän sammankomst eller offentlig tillställning trots att sammankomsten eller tillställningen har inställts eller upplösts enligt 22 eller 23 §.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot förbudet i 18 § första stycket mot *förtäring* eller förvaring av alkoholdrycker döms till penningböter, om inte gärningen är belagd med straff i någon annan författning.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot förbudet i 18 § första stycket mot *intag* eller förvaring av alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat* döms till penningböter, om inte gärningen är belagd med straff i någon annan författning.

Har flera medverkat till en gärning som avses i första stycket ska 23 kap. 4 och 5 §§ brottsbalken tillämpas.

32 §³

I fråga om beslag och förverkande av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker hos den som *förtär* eller förvarar sådana drycker i strid med 18 § eller med villkor enligt 16 § andra stycket första meningen finns bestämmelser i lagen (1958:205) om förverkande av *alkoholhaltiga drycker* m.m.

I fråga om beslag och förverkande av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker *eller av alkoholdrycksliknande preparat* hos den som *intar* eller förvarar sådana drycker *eller preparat* i strid med 18 § eller med villkor enligt 16 § andra stycket första meningen finns bestämmelser i lagen (1958:205) om förverkande av *alkohol* m.m.

En polisman får vid tillträdet till en offentlig tillställning liksom i lokalen eller på platsen för tillställningen företa kroppsvisitation för att söka efter spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker, om Polismyndigheten inte har meddelat sådant undantag som sägs i 18 § andra stycket. Kroppsvisitation får vidtas endast om det finns anledning att anta att den som ska visiteras medför sådana drycker till tillställningen. Detsamma gäller i fråga om en allmän sammankomst, om Polismyndigheten enligt 16 § andra stycket första meningen har meddelat villkor som innebär förbud mot *förtäring* och förvaring av sådana drycker som sägs i 18 §.

En polisman får vid tillträdet till en offentlig tillställning liksom i lokalen eller på platsen för tillställningen företa kroppsvisitation för att söka efter spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker *eller efter alkoholdrycksliknande preparat*, om Polismyndigheten inte har meddelat sådant undantag som sägs i 18 § andra stycket. Kroppsvisitation får vidtas endast om det finns anledning att anta att den som ska visiteras medför sådana drycker *eller preparat* till tillställningen. Detsamma gäller i fråga om en allmän sammankomst, om Polismyndigheten enligt 16 § andra stycket första meningen har meddelat villkor som innebär förbud mot *intag* och förvaring av

³ Senaste lydelse 2014:590.

sådana drycker *eller preparat* som sägs i 18 §.

3 kap.

25 §⁴

Har en offentlig plats tagits i anspråk för varor eller någon annan egendom i strid med bestämmelserna i 1 §, får egendomen förklarad förverkad, om det behövs för att förebygga fortsatt överträdelse och förverkandet inte är oskäligt.

Vapen som har använts i strid med 6 § första eller andra stycket och ammunition som är avsedd för vapnet, får förklarad förverkad efter vad som kan anses skäligt.

Angående beslag av egendom som kan antas vara förverkad enligt första eller andra stycket, gäller bestämmelserna om beslag i rättegångsbalken.

I fråga om beslag och förverkande av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker hos den som *förtär* sådana drycker i strid med lokala föreskrifter finns bestämmelser i lagen (1958:205) om förverkande av *alkoholhaltiga drycker* m.m.

I fråga om beslag och förverkande av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat enligt alkohollagen (2010:1622)* hos den som *intar* sådana drycker *eller preparat* i strid med lokala föreskrifter finns bestämmelser i lagen (1958:205) om förverkande av *alkohol* m.m.

4 kap.

4 §⁵

Alkoholdrycker får inte *förtäras* inom ett trafikföretags område eller på dess färdmedel. Detta gäller inte i fråga om *förtäring* av drycker vid tillåten servering och inte heller om trafikföretaget för särskilt fall har medgett *förtäringen*.

Med alkoholdrycker förstås sådana drycker som avses i 1 kap. 5 § alkohollagen (2010:1622).

Alkoholdrycker *och alkoholdrycksliknande preparat* får inte *intas* inom ett trafikföretags område eller på dess färdmedel. Detta gäller inte i fråga om *intag* av drycker *eller preparat* vid tillåten servering och inte heller om trafikföretaget för särskilt fall har medgett *intag*.

Med alkoholdrycker *och alkoholdrycksliknande preparat* förstås sådana drycker *och preparat* som avses i 1 kap. 5 § *och 10 a §* alkohollagen (2010:1622).

11 §

I fråga om beslag och förverkande av alkoholdrycker hos den som *förtär* sådana drycker i strid med 4 §

I fråga om beslag och förverkande av alkoholdrycker *och alkoholdrycksliknande preparat* hos den

⁴ Senaste lydelse 2010:1625.

⁵ Senaste lydelse 2010:1625.

finns bestämmelser i lagen (1958:205) om förverkande av *alkoholhaltiga drycker* m.m. som *intar* sådana drycker *eller preparat* i strid med 4 § finns bestämmelser i lagen (1958:205) om förverkande av *alkohol* m.m.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.

7 Förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009)

Härigenom föreskrivs att 20 kap. 4 § sjölagen (1994:1009) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 kap.

4 §¹

Den som framför ett fartyg, som med motordrift kan framföras med en hastighet om minst femton knop eller som har ett skrov med en största längd av minst tio meter, efter att ha *förtärt alkoholhaltiga drycker* i så stor mängd att alkoholkoncentrationen under eller efter färden uppgår till minst 0,2 promille i blodet eller 0,10 milligram per liter i utandningsluften, döms för *sjöfylleri* till böter eller fängelse i högst sex månader. Det som föreskrivs om den som framför ett fartyg gäller även den som i övrigt på ett sådant fartyg fullgör en uppgift av väsentlig betydelse för säkerheten till sjöss.

För *sjöfylleri* döms också den som framför ett fartyg eller i övrigt på ett fartyg fullgör en uppgift av väsentlig betydelse för säkerheten till sjöss och då är så påverkad av *alkoholhaltiga drycker* eller något annat medel att det kan antas att han eller hon inte kan utföra uppgiften på ett betryggande sätt.

Den som framför ett fartyg, som med motordrift kan framföras med en hastighet om minst femton knop eller som har ett skrov med en största längd av minst tio meter, efter att ha *intagit alkohol* i så stor mängd att alkoholkoncentrationen under eller efter färden uppgår till minst 0,2 promille i blodet eller 0,10 milligram per liter i utandningsluften, döms för *sjöfylleri* till böter eller fängelse i högst sex månader. Det som föreskrivs om den som framför ett fartyg gäller även den som i övrigt på ett sådant fartyg fullgör en uppgift av väsentlig betydelse för säkerheten till sjöss.

För *sjöfylleri* döms också den som framför ett fartyg eller i övrigt på ett fartyg fullgör en uppgift av väsentlig betydelse för säkerheten till sjöss och då är så påverkad av *alkohol* eller något annat medel att det kan antas att han eller hon inte kan utföra uppgiften på ett betryggande sätt.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.

¹ Senaste lydelse 2010:297.

8 Förslag till lag om ändring i järnvägslagen (2004:519)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 2 § och 10 kap. 2 och 6 §§ järnvägslagen (2004:519) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

2 §¹

Alkoholdrycker får inte *förtäras* inom järnvägssystem. Förbudet gäller inte i fråga om *förtäring* av drycker vid tillåten servering och inte heller om ett järnvägsföretag eller en infrastrukturförvaltare för särskilt fall har medgett *förtäringen*. Med alkoholdrycker förstås sådana drycker som avses i 1 kap. 5 § alkohollagen (2010:1622).

Alkoholdrycker och *alkoholdrycksliknande preparat* får inte *intas* inom järnvägssystem. Förbudet gäller inte i fråga om *intag* av drycker eller *preparat* vid tillåten servering och inte heller om ett järnvägsföretag eller en infrastrukturförvaltare för särskilt fall har medgett *intaget*. Med alkoholdrycker förstås sådana drycker som avses i 1 kap. 5 § alkohollagen (2010:1622) och med *alkoholdrycksliknande preparat* förstås sådana preparat som avses i 1 kap. 10 a § samma lag.

10 kap.

2 §

Den som för ett maskindrivet spårfordon på järnväg efter att ha *förtärt alkoholhaltiga drycker* i så stor mängd att alkoholkoncentrationen under eller efter färden uppgår till minst 0,2 promille i blodet eller 0,10 milligram per liter i utandningsluften döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till samma straff döms också den som för ett maskindrivet spårfordon på järnväg efter att ha *intagit narkotika* som avses i 8 § narkotikastrafflagen (1968:64) i så stor mängd att det under eller efter färden finns något narkotiskt ämne kvar i blodet. Detta gäller dock inte om narkotikan *intagits* i enlighet med läkares eller annan behörig receptutfärdarens ordination.

Till samma straff döms också den som för ett maskindrivet spårfordon på järnväg och då är så påverkad av *alkoholhaltiga drycker* att det

Den som för ett maskindrivet spårfordon på järnväg efter att ha *intagit alkohol* i så stor mängd att alkoholkoncentrationen under eller efter färden uppgår till minst 0,2 promille i blodet eller 0,10 milligram per liter i utandningsluften döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till samma straff döms också den som för ett maskindrivet spårfordon på järnväg och då är så påverkad av *alkohol* att det kan antas att

¹ Senaste lydelse 2010:1630.

kan antas att han eller hon inte kan framföra fordonet på ett betryggande sätt. Detsamma gäller om föraren är lika påverkad av något annat medel.

Är ett brott som avses i första, andra eller tredje stycket att anse som grovt, *skall* föraren dömas till fängelse i högst två år. När det bedöms om brottet är grovt *skall* det särskilt beaktas om

1. föraren har haft en alkoholkoncentration som uppgått till minst 1,0 promille i blodet eller 0,50 milligram per liter i utandningsluften,
2. föraren annars har varit avsevärt påverkad av alkohol eller något annat medel, eller
3. framförandet av fordonet har inneburit en påtaglig fara för trafik-säkerheten.

Den som utan att föra ett maskindrivet spårfordon vid järnväg fullgör en tjänst där det ingår uppgifter av väsentlig betydelse för säkerheten och då är så påverkad av alkohol eller något annat medel att det kan antas att han eller hon inte kan utföra dessa uppgifter på ett betryggande sätt döms till böter eller fängelse i högst två år.

han eller hon inte kan framföra fordonet på ett betryggande sätt. Detsamma gäller om föraren är lika påverkad av något annat medel.

Är ett brott som avses i första, andra eller tredje stycket att anse som grovt, *ska* föraren dömas till fängelse i högst två år. När det bedöms om brottet är grovt *ska* det särskilt beaktas om

6 §

I fråga om beslag och förverkande av alkoholdrycker hos den som *förtär* sådana drycker i strid med 9 kap. 2 § finns bestämmelser i lagen (1958:205) om förverkande av *alkoholhaltiga drycker* m.m.

I fråga om beslag och förverkande av alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat enligt alkohollagen (2010:1622)* hos den som *intar* sådana drycker i strid med 9 kap. 2 § finns bestämmelser i lagen (1958:205) om förverkande av *alkohol* m.m.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.

9 Förslag till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 9 § och 13 kap. 2 § luftfartslagen (2010:500) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

9 §

Den får inte tjänstgöra ombord som på grund av sjukdom, uttröttning, påverkan av *alkoholhaltiga drycker* eller andra medel eller av andra sådana skäl inte kan fullgöra sina uppgifter på ett betryggande sätt.

Den får inte tjänstgöra ombord som på grund av sjukdom, uttröttning, påverkan av *alkohol* eller andra medel eller av andra sådana skäl inte kan fullgöra sina uppgifter på ett betryggande sätt.

13 kap.

2 §

Den som manövrerar ett luftfartyg eller i övrigt ombord på ett luftfartyg fullgör en uppgift av väsentlig betydelse för flygsäkerheten efter att ha *förtärt alkoholhaltiga drycker* i så stor mängd att alkoholkoncentrationen under eller efter fullgörandet av uppgifterna uppgår till minst 0,2 promille i blodet eller 0,10 milligram per liter i utandningsluften döms för *flygfylleri* till böter eller fängelse i högst sex månader. Detsamma gäller den som utövar tjänst som anges i 6 kap. 20 §.

Den som manövrerar ett luftfartyg eller i övrigt ombord på ett luftfartyg fullgör en uppgift av väsentlig betydelse för flygsäkerheten efter att ha *intagit alkohol* i så stor mängd att alkoholkoncentrationen under eller efter fullgörandet av uppgifterna uppgår till minst 0,2 promille i blodet eller 0,10 milligram per liter i utandningsluften döms för *flygfylleri* till böter eller fängelse i högst sex månader. Detsamma gäller den som utövar tjänst som anges i 6 kap. 20 §.

För flygfylleri enligt första stycket döms också den som manövrerar ett luftfartyg eller i övrigt ombord på ett luftfartyg fullgör en uppgift av väsentlig betydelse för flygsäkerheten eller som utövar tjänst som anges i 6 kap. 20 § efter att ha intagit narkotika som avses i 8 § narkotikastrafflagen (1968:64) i så stor mängd att det under eller efter fullgörandet av uppgifterna finns något narkotiskt ämne kvar i blodet. Detta gäller dock inte om narkotikan intagits i enlighet med läkares eller annan behörig receptutfärdares ordination.

För flygfylleri enligt första stycket döms också den som manövrerar ett luftfartyg eller i övrigt ombord på ett luftfartyg fullgör en uppgift av väsentlig betydelse för flygsäkerheten eller som utövar tjänst som anges i 6 kap. 20 § och

För flygfylleri enligt första stycket döms också den som manövrerar ett luftfartyg eller i övrigt ombord på ett luftfartyg fullgör en uppgift av väsentlig betydelse för flygsäkerheten eller som utövar tjänst som anges i 6 kap. 20 § och

då är så påverkad av *alkoholhaltiga drycker* eller något annat medel att det kan antas att han eller hon inte kan fullgöra sina uppgifter på ett betryggande sätt.

då är så påverkad av *alkohol* eller något annat medel att det kan antas att han eller hon inte kan fullgöra sina uppgifter på ett betryggande sätt.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.

10 Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 2 §, 8 kap. 13 §, 15 kap. 5 och 9 §§ och 16 kap. 15 § radio- och tv-lagen (2010:696) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

2 §¹

Program i tv-sändningar, sökbar text-tv eller i beställ-tv får inte sponsras av någon vars huvudsakliga verksamhet är att tillverka eller sälja alkoholdrycker, tobaksvaror eller sådana elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som avses i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

Program i tv-sändningar, sökbar text-tv eller i beställ-tv får inte sponsras av någon vars huvudsakliga verksamhet är att tillverka eller sälja alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat enligt alkohollagen (2010:1622)*, tobaksvaror eller sådana elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som avses i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

8 kap.

13 §²

Bestämmelser om förbud mot reklam för alkoholdrycker, tobaksvaror samt elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare finns i 7 kap. 3 § alkohollagen (2010:1622) *och* i 4 kap. 1–4 §§ lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

Bestämmelser om förbud mot reklam för alkoholdrycker, *alkoholdrycksliknande preparat*, tobaksvaror samt elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare finns i 7 kap. 3 § alkohollagen (2010:1622) *respektive* i 4 kap. 1–4 §§ lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

15 kap.

5 §³

Bestämmelser om förbud mot reklam för alkoholdrycker, tobaksvaror samt elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare finns i 7 kap. 3 § alkohollagen (2010:1622) *och* i 4 kap. 1–4 §§ lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

Bestämmelser om förbud mot reklam för alkoholdrycker, *alkoholdrycksliknande preparat*, tobaksvaror samt elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare finns i 7 kap. 3 § alkohollagen (2010:1622) *respektive* i 4 kap. 1–4 §§ lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

¹ Senaste lydelse 2018:2094.

² Senaste lydelse 2018:2094.

³ Senaste lydelse 2018:2094.

9 §⁴

Program i ljudradiosändning får inte sponsras av någon vars huvudsakliga verksamhet är att tillverka eller sälja alkoholdrycker, tobaksvaror eller sådana elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som avses i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

Program i ljudradiosändning får inte sponsras av någon vars huvudsakliga verksamhet är att tillverka eller sälja alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat enligt alkohollagen (2010:1622)*, tobaksvaror eller sådana elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som avses i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

16 kap.**15 §⁵**

Om en mot Sverige helt eller huvudsakligen riktad tv-sändning från ett programföretag etablerat i en annan EES-stat strider mot 6 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 när det gäller produktplacering av alkoholdrycker eller 7 kap. 2 § när det gäller att program inte får sponsras av någon vars huvudsakliga verksamhet är att tillverka alkoholdrycker, får en behörig myndighet i Sverige kontakta en behörig myndighet i den andra EES-staten för att uppmana programföretaget att följa bestämmelsen.

Om en mot Sverige helt eller huvudsakligen riktad tv-sändning från ett programföretag etablerat i en annan EES-stat strider mot 6 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 när det gäller produktplacering av alkoholdrycker eller 7 kap. 2 § när det gäller att program inte får sponsras av någon vars huvudsakliga verksamhet är att tillverka alkoholdrycker *eller alkoholdrycksliknande preparat enligt alkohollagen (2010:1622)*, får en behörig myndighet i Sverige kontakta en behörig myndighet i den andra EES-staten för att uppmana programföretaget att följa bestämmelsen.

Detsamma gäller om en tv-sändning som nämns i första stycket strider mot 8 kap. 7 eller 8 §, eller 7 kap. 3 § alkohollagen (2010:1622).

Om programföretaget inte följer uppmaningen i första stycket, får myndigheten vidta åtgärder mot programföretaget enligt 16 kap. 10 §, 17 kap. 5 och 6 §§ samt 29 och 48 §§ marknadsföringslagen (2008:486) om programföretaget i fråga har etablerat sig i landet i syfte att kringgå de strängare bestämmelser som skulle ha gällt om det var etablerat i det land vars myndighet ingriper. Myndigheten får inte vidta åtgärderna förrän den har underrättat Europeiska kommissionen och den berörda medlemsstaten samt kommissionen har fastställt att åtgärderna är förenliga med unionsrätten.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2019.

⁴ Senaste lydelse 2018:2094.

⁵ Senaste lydelse 2010:1635.

11 Förslag till lag om ändring i narkotikastrafflagen (1968:64)

Härigenom föreskrivs att 7 § narkotikastrafflagen (1968:64) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §¹

Angående beslag av egendom, som kan antas vara förverkad enligt 6 §, gäller bestämmelserna om beslag i rättegångsbalken med följande avvikelser.

Bestämmelserna i 2 § 1 och 3 § lagen (1958:205) om förverkande av *alkoholhaltiga drycker* m.m. *skall* tillämpas på motsvarande sätt då beslag har skett av narkotika, narkotikaprekursorer eller egendom som avses i 6 § fjärde stycket denna lag. Tiden för att anmäla missnöje *skall* dock räknas från dagen för förordnandet. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om förfarandet med narkotika och narkotikaprekursorer som tagits i beslag.

Bestämmelserna i 2 § 1 och 3 § lagen (1958:205) om förverkande av *alkohol* m.m. *ska* tillämpas på motsvarande sätt då beslag har skett av narkotika, narkotikaprekursorer eller egendom som avses i 6 § fjärde stycket denna lag. Tiden för att anmäla missnöje *ska* dock räknas från dagen för förordnandet. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om förfarandet med narkotika och narkotikaprekursorer som tagits i beslag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.

¹ Senaste lydelse 2006:46.

12 Förslag till lag om ändring i lagen (1985:12) om kontroll av berusningsmedel på sjukhus

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1985:12) om kontroll av berusningsmedel på sjukhus ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Sådana berusningsmedel, varor, dopningsmedel och föremål som anges i 2 § får omhändertas

1. om de påträffas hos en intagen,
2. om en intagen får dem sig tillsända, eller
3. om de påträffas utan att det finns någon känd ägare till dem.

Verksamhetschefen *skall* låta förstöra eller försälja den omhändertagna egendomen enligt bestämmelserna om beslagtagna egendom i 2 § 1 första stycket lagen (1958:205) om förverkande av *alkoholhaltiga drycker* m.m.

Belopp som erhållits vid försäljningen *skall* tillfalla staten.

Verksamhetschefen *ska* låta förstöra eller försälja den omhändertagna egendomen enligt bestämmelserna om beslagtagna egendom i 2 § 1 första stycket lagen (1958:205) om förverkande av *alkohol* m.m.

Belopp som erhållits vid försäljningen *ska* tillfalla staten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.

¹ Senaste lydelse 1999:50.

13 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall

Härigenom föreskrivs att 36 § lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall ska följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

36 §¹

Har alkoholhaltiga drycker, narkotika, flyktiga lösningsmedel, sådana medel som avses i lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel eller sådana varor som omfattas av lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor omhändertagits enligt 31 eller 35 § eller påträffats inom ett LVM-hem utan att det finns någon känd ägare till dem, ska Statens institutionsstyrelse låta förstöra eller sälja egendomen enligt bestämmelserna om beslagtagna egendom i 2 § 1 första stycket lagen (1958:205) om förverkande av *alkoholhaltiga drycker* m.m. Belopp som erhålls vid försäljning tillfaller staten.

Har alkoholhaltiga drycker, narkotika, flyktiga lösningsmedel, sådana medel som avses i lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel eller sådana varor som omfattas av lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor omhändertagits enligt 31 eller 35 § eller påträffats inom ett LVM-hem utan att det finns någon känd ägare till dem, ska Statens institutionsstyrelse låta förstöra eller sälja egendomen enligt bestämmelserna om beslagtagna egendom i 2 § 1 första stycket lagen (1958:205) om förverkande av *alkohol* m.m. Belopp som erhålls vid försäljning tillfaller staten.

Detsamma ska gälla i fråga om injektionssprutor, kanyler och andra föremål som är särskilt ägnade att användas för missbruk av eller annan befattning med narkotika.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.

¹ Senaste lydelse 2018:651.

14 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga

Härigenom förskrivs att 20 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §¹

Har narkotika, alkoholhaltiga drycker, andra berusningsmedel, sådana medel som avses i lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel eller sådana varor som omfattas av lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor omhändertagits enligt 16 eller 19 § eller har sådan egendom påträffats inom ett hem för särskilt noggrann tillsyn utan att det finns någon känd ägare till egendomen, ska Statens institutionsstyrelse låta förstöra eller sälja egendomen enligt bestämmelserna om beslagtagna egendom i 2 § 1 första stycket lagen (1958:205) om förverkande av *alkoholhaltiga drycker* m.m. Belopp som har erhållits vid försäljning tillfaller staten.

Har narkotika, alkoholhaltiga drycker, andra berusningsmedel, sådana medel som avses i lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel eller sådana varor som omfattas av lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor omhändertagits enligt 16 eller 19 § eller har sådan egendom påträffats inom ett hem för särskilt noggrann tillsyn utan att det finns någon känd ägare till egendomen, ska Statens institutionsstyrelse låta förstöra eller sälja egendomen enligt bestämmelserna om beslagtagna egendom i 2 § 1 första stycket lagen (1958:205) om förverkande av *alkohol* m.m. Belopp som har erhållits vid försäljning tillfaller staten.

Detsamma ska gälla i fråga om injektionssprutor, kanyler och andra föremål som är särskilt ägnade att användas för missbruk av eller annan befattningsmedel narkotika.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.

¹ Senaste lydelse 2018:652.

15 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård

Härigenom föreskrivs att 24 § lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 §²

Har narkotika, alkoholhaltiga drycker, andra berusningsmedel, sådana medel som avses i lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel eller sådana varor som omfattas av lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor omhändertagits enligt 21 eller 22 § eller har sådan egendom påträffats där patienter intagits för tvångsvård utan att det finns någon känd ägare till egendomen, *skall* chefsöverläkaren låta förstöra eller sälja egendomen enligt bestämmelserna om beslagtagna egendom i 2 § 1 första stycket lagen (1958:205) om förverkande av *alkoholhaltiga drycker* m.m. Detsamma gäller i fråga om injektions-sprutor eller kanyler, som kan användas för insprutning i människokroppen, och i fråga om andra föremål som är särskilt ägnade att användas för missbruk av eller annan befattning med narkotika.

Har narkotika, alkoholhaltiga drycker, andra berusningsmedel, sådana medel som avses i lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel eller sådana varor som omfattas av lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor omhändertagits enligt 21 eller 22 § eller har sådan egendom påträffats där patienter intagits för tvångsvård utan att det finns någon känd ägare till egendomen, *ska* chefsöverläkaren låta förstöra eller sälja egendomen enligt bestämmelserna om beslagtagna egendom i 2 § 1 första stycket lagen (1958:205) om förverkande av *alkohol* m.m. Detsamma gäller i fråga om injektionssprutor eller kanyler, som kan användas för insprutning i människokroppen, och i fråga om andra föremål som är särskilt ägnade att användas för missbruk av eller annan befattning med narkotika.

Belopp som har erhållits vid försäljning tillfaller staten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.

¹ Lagen omrtryckt 2008:415.

² Senaste lydelse 1999:53.

16 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1991:1969) om vissa dopningsmedel ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Angående beslag av egendom som kan antas vara förverkad enligt 5 § gäller bestämmelserna i rättegångsbalken.

Bestämmelserna i 2 § 1 och 3 § lagen (1958:205) om förverkande av *alkoholhaltiga drycker* m.m. *skall* tillämpas på motsvarande sätt då beslag har skett av medel som avses i 1 § denna lag. Tiden för att anmäla missnöje *skall* dock räknas från dagen för förordnandet.

Bestämmelserna i 2 § 1 och 3 § lagen (1958:205) om förverkande av *alkohol* m.m. *ska* tillämpas på motsvarande sätt då beslag har skett av medel som avses i 1 § denna lag. Tiden för att anmäla missnöje *ska* dock räknas från dagen för förordnandet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.

¹ Senaste lydelse 1994:1426.

17 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Varor som varit föremål för brott enligt denna lag eller värdet av dem samt vinning av sådant brott *skall* förklaras förverkade, om det inte är uppenbart oskäligt.

För beslag av egendom som kan antas vara förverkad enligt första stycket gäller bestämmelserna i rättegångsbalken.

Bestämmelserna i 2 § första stycket 1 och 3 § lagen (1958:205) om förverkande av *alkoholhaltiga drycker* m.m. *skall* tillämpas på motsvarande sätt då varor som avses i 1 § denna lag tagits i beslag. Tiden för att anmäla missnöje *skall* dock räknas från dagen för förordnandet.

Varor som varit föremål för brott enligt denna lag eller värdet av dem samt vinning av sådant brott *ska* förklaras förverkade, om det inte är uppenbart oskäligt.

Bestämmelserna i 2 § första stycket 1 och 3 § lagen (1958:205) om förverkande av *alkohol* m.m. *ska* tillämpas på motsvarande sätt då varor som avses i 1 § denna lag tagits i beslag. Tiden för att anmäla missnöje *ska* dock räknas från dagen för förordnandet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.

18 Förslag till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 16 § smittskyddslagen (2004:168) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

16 §

Har narkotika, alkoholhaltiga drycker, andra berusningsmedel, sådana medel som avses i lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel eller sådana varor som omfattas av lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor omhändertagits enligt 13 eller 15 § eller har sådan egendom påträffats där någon är isolerad enligt 1 eller 3 § utan att det finns någon känd ägare till egendomen, *skall* chefsöverläkaren låta förstöra eller sälja egendomen enligt bestämmelserna om beslagtagna egendom i 2 § 1 första stycket lagen (1958:205) om förverkande av *alkoholhaltiga drycker* m.m. Detsamma gäller i fråga om injektionssprutor eller kanyler, som kan användas för insprutning i människokroppen, eller i fråga om andra föremål som är särskilt ägnade att användas för missbruk av eller annan befattningsmedel med narkotika.

Har narkotika, alkoholhaltiga drycker, andra berusningsmedel, sådana medel som avses i lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel eller sådana varor som omfattas av lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor omhändertagits enligt 13 eller 15 § eller har sådan egendom påträffats där någon är isolerad enligt 1 eller 3 § utan att det finns någon känd ägare till egendomen, *ska* chefsöverläkaren låta förstöra eller sälja egendomen enligt bestämmelserna om beslagtagna egendom i 2 § 1 första stycket lagen (1958:205) om förverkande av *alkohol* m.m. Detsamma gäller i fråga om injektionssprutor eller kanyler, som kan användas för insprutning i människokroppen, eller i fråga om andra föremål som är särskilt ägnade att användas för missbruk av eller annan befattningsmedel med narkotika.

Belopp som har erhållits vid försäljning tillfaller staten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.